

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
 Éves évi ár hététnyolc 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FŐMUNKÁSKÖZÖSÉG
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3 48

Interpellációk özöne, hosszadalmas felszólalások mellett zajlott le a városi közgyűlés első napja

A baloldal a ma kezdődő költségvetési vitára tartogatja minden szenvedélyét -- A város küldöttségileg fogja kérni a belügyminisztert a sérelmesnek talált mozirendelet visszavonására, a huszonötezer pengőt azonban elfogadja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével pénteken délelőtt 9 órakor kezdte meg napokra terjedő őszi közgyűlését, amelynek sávját-borsát a szombatra tervezett költségvetési vita fogja megadni. A közgyűlés első délelőtti ülését az önálló indítványok és interpellációk zuhatagán kívül a mozi-ügy jubileári megvitatása tette változatossá. A „gravaminális” várospolitikának ez a sarkalatos műsorabja csodálatosan összehangolja a különféle liberális hangáryalatokat s a többségi pártnak lírai tempójához már oly nagyszerűen kontrázik Hegyemgi Kiss Pálék sérelmi basszusa, hogy itt-ott még a szociáldemokrácia városházi szólistája is kedvet kap egy kis egyéni intonációra. A mozi-disputa ezuttal sem tudott komoly érveket felsorakoztatni s a közgyűlési fellégzés nem nagy dicsőségére szolgál, hogy a városi mozi-ügy igazi hátterét feltáró s a tárgyi igazságokat oly híven tükröző röpiratnak, melynek „Spectator” nevű szerzőjét H. kis P. szélsőbaloldali vezér az elkeseredettség ropogó akcentusával emlegette, egyetlen sorát sem próbálták megcáfolni... Mert nem is tudták volna.

Kórház, vásárcsarnok és postapalota

A közgyűlést az elnöklő főispán megnyitói szavai után a június, július és augusztus hónapokra terjedő polgármesteri jelentés vezette be. Czimmer Lajos szóváltotta a kórház, vásárcsarnok és postapalota ügyét. Vászary István polgármester-helyettes kijelentette válaszában, hogy a kórház-kérdést már unos-untalan megtárgyalták. Mozgalmat kell indítani, hogy a népjóléti miniszterium utján a munkásbiztosítópénztár, mely amúgy is rengeteg pénzt vesz el a város lakosságától, köteleztesse az átvételre. A városi tanácsban megvan a hajlandóság, — hogy abban az esetben, ha a kormányval szemben nem sikerül a jogainkat érvényesíteni, javaslatot tesz a házilag történő átvételre, — szerződéses jogait pedig peres uton kívánja biztosítani.

A vásárcsarnokra vonatkozólag a miniszter kívánni fogja a részletes tervet és jövedelmezőségi kimutatást, hogy a befektetési tőke amortizálására szükséges pénzüsszeg mennyire fedezhető a helypénzekből. E célra a kölcsönből 360,000 pengőt vett fel a város. A telektulajdonosok — igényeiket leszálítva — 679,000 pengő megtérítési árat kér-

nek. Míg e kérdések megoldásra nem kerülnek, a tervet nem lehet megvalósítani. A postapalota építésére államilag 400,000 pengő van előirányozva. A végleges tervet még nem készítették el, de az építés helyén levő régi épületeket haladéktalanul lebontják s az újat is megkezdik, mert az említett összeget a költségvetési év végéig fel kell használni.

Szélcsend a mozi-ügyig

Harsányi Imre egészen jelentéktelen felszólalása után Macsata József hangsúlyozta a kórház megnyitásának szükségét. Czimmer az iparostanonciskolában történt „fascista” agitációról óhajtott értekezni, mivel azonban ez nem tartozik a tárgyhöz, Zelinger Ede csillogtatta meg ellenzéki retorikáját. Kérte, hogy a Csapó-utcai vásár-rész közevét javítsák ki, amire megnyugtató választ is kapott, amennyiben a

A mozi-kudarc háromszázötven „jubileuma”

Következett a mozi-ügy... A liberális városatyák izgatottan feszengni kezdtek és Hegyemgi Kiss Pál előrébb huzta a székét. Az ülés-termen keresztül suhant egy zümmögő moraj és Csűrös Ferenc kulturatanácsnok hozzáfogott az ügydarab ismertetéséhez. Felolvasta a belügyminiszter elutasító határozatát, mely végérvényesen nem engedélyezi a városi mozi felállítását, ezzel szemben közli, hogy a debreceni mozik visszamenőleg 15,000 pengőt a jövőben pedig évi 25,000 pengőt fizetnek be a város házipénztárába. Ez azonban nem csökkenti a városi szubvenció mérvét.

Az erre vonatkozó határozati javaslatot fölbuzgó megértés fogadta. A javaslat szerint mondja ki a bizottság, hogy feliratot intéz a belügyminiszterhez, melyben nyolcadszor kéri, hogy adja meg a mozi-engedélyt... A törvényhatóság bizottsága először 1925 áprilisában foglalkozott az ügygel. A kérelmet 1926 májusában, majd novemberében megismételték. Ugyanez történt 1927 december 23-án, 1928 január 31-én, február 29-én és május 31-én. Egy ízben Fényes Jenő, másalkalommal Erdős József indítványozta a dugába dőlt kinematográfot, mely a tanácsai és szakbizottsági tárgyalásokat összevéve, körülbelül elérkezett a huszonötödik jubileumához...

A határozati javaslat tiltakozik az ellen, hogy „közjogi testületek” ne kaphassanak moziengedélyt, abban a miniszteri rendelkezésben pedig, hogy a mozik színház támogatása „nem csökkentheti a város által meg-

jövő évi burkolatozási programmal Zelinger óhaja szerint cselekszik.

A polgármesteri jelentést, mely egyébként nem kavarta fel a háborgó kedélyeket, a közgyűlés tudomásul vette. A családi pótlékrendelet módosítása tárgyában intézkedő belügyminiszteri leirat még simábban ment át a közgyűlésen. Még a felolvasásától is elállottak. A városatyák csak akkor figyeltek fel kissé, amikor a következő miniszteri leirat elutasította az ifj. Schvare Vilmos részére megállapított jutalom valorizált összegben való kifizetését. A közellátási tevékenységért megszavazott 160,000 koronát, mint azt dr. Gergely Jenő kifejtette a felszólalásában, az 1928. XII. t.-c. értelmében nem lehet valorizálni, — mivel törvényhatóságokkal szemben nincs helye valorizációnak. Így tehát ifj. Schvare Vilmos nem valorizációs, hanem méltányossági alapon kapja meg a felemelt összeget.

Idegesség a baloldalon

A leirat felolvasása közben Hegyemgi Kiss Pál rendkívül indulatosan feszkelődött a helyén. Különösen azért haragudott, hogy a belügyminiszter a rendőrfőkapitányság utján értesítette a várost. Több ízben a VII-ik ügyosztályt s Tomcsányi nevét emlegette, majd Erdős József panasolta fel jogász buskomorsággal, amiért a miniszter „betársított” s a várost magánzemélyként kezelte és megbízás nélkül mint ügyvivő járt el, ami szerinte közigazgatási unikum.

A mozikérdés helyes oldalára csak Macsata József mutatott rá, amikor odadörögte Hegyemgiéknek, hogy a mozik vigalmiadóját épen azok akarták 25%-ra telemelni, akik évek óta hirdetik az adóleszállítást. E miatt a mozi közönsége, a szegénysorsu társadalom elesnék egyetlen szórakozásától.

A mozik által megajánlott szubvenció ügyében nem lehet sérelmi politikát hirdetni. A színház megkapja az életéhez szükséges összeget, hozzá visszamenőleg. Már pedig a városi mozi, mely a legtávolabbi jövő zenéje lenne, maga is szubvencióra szorulna. Beszédében rámutatott, hogy a belügyminiszter törvénye-

sen járt el. Pusztán az önértet miatt a tagadás álláspontjára helyezkedni és a felebbezések huzavonájával a magyar színház sorsát tovább veszélyeztetni nem szabad.

Spectator harmincezer röpirata

Több se kellett a Hegyemgi-pártnak. Zelinger azonnal elhalmozta a tanácsot különböző kérdések tömegével, majd feszegetni kezdte a Bezsiláné-féle mozikihelyezési engedélyt. Felolvasott egy aktát és rossz néven vette, hogy azon Tasnádi Szücs András neve is rajta van. Legvégül a mozi-engedélyes egyesületeket „politikai” testületeknek nevezte.

A legindulatosabb szónoklatot Hegyemgi tartotta az ügyben. Mélyen meghajtva magát Vászary polgármester-helyettes előtt, dicséretét és elismerését fejezte ki a tanács rendkívül szívós magatartása felett. Majd felemelve a hangját, kétszer is megropogtatta „holmi Spectator” nevét, aki a mozikérdésről egy röpiratot bocsátott ki s azt harmincezer példányban osztotta szét a polgárság között. E röpirat, (melynek egyetlen betűjét sem cáfolták meg a közgyűlésen!) Hegyemgi szerint igen emlékeztet a Macsata hangjára.

— Mi azonban — mondotta a vezérszó — megszorítottuk Spectator nyakát és most Spectator fizet... A legmatag felterjesztést különben elfogadom, de csak azzal a feltétellel, ha belevesszük ezt a szót is: „Visszautasítjuk!”

Hegyemgi szavai a mögötte ülőkből dörgő helyeslést váltott ki, különösen annál a retorikai résznél, mely sérelmezte, hogy a miniszter a mozi-szubvenciót egyenesen a házipénztárba rendelte befizetni. Javasolta, hogy tegyenek a közigazgatási bíróságnál garanciális panaszt.

Utána Czimmer elvtárs „szerföllött csodálkozott”, hogy a város a moziengedélyt nem tudta kiereszokolni, majd Fényes Jenő emelkedett fel szólásra. Beszéde első részénél Hegyemgi Kiss Pál nem volt jelen és a vezér nélkül maradt szónok kifejtette, hogy a pénzüsszeg házipénztárba való rendelkezését nem tartja „alkotmányjogi” sérelemnek. Mint mondotta, ez csak adminisztráció. Amikor azonban Hegyemgi visszajött, ő is a gravaminális politika mezejére lépett s hosszabb etimologiai fejtegetést kezdett a „visszautasítjuk” szó érdekében.

Folytatása következik...

A felszólalásokra Vászary István polgármester-helyettes válaszolt és higgadt hangon megmagyarázta, hogy a „visszautasítjuk” kifejezéshez nem járulhat hozzá, mert a miniszter a városnak semmiféle ajánlatot nem tett s így nincs is mit visszautasítani. Ő is javasolja, hogy a közgyűlés választását ne csak a belügyminiszterhez, hanem Bethlen István miniszterelnökhöz is vigyék fel. Kérjék a minisztertől, hogy a rendeletnek az autonomia megsértésére vonatkozó részét vonják vissza, mennyiben pedig 60 napon be-

lül kielégítő választ nem kapnak, — forduljanak panasszal a közigazgatási bírósághoz.

A közgyűlés végül is Vásáry István pótlásaival elfogadta a határozati javaslatot s ezzel a mozi-ügy folytatólago regényének elérkezünk a kilencedik fejezetéhez...

A közgyűlés tudomásul vette a belügyminiszter leiratát a rendőrvosi teendőket ellátó tisztí orvosok külön díjazása, továbbá a külterki építési szabályrendelet jóváhagyása tárgyában. Felolvasták dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter leiratát, melyben a törvényhatóság támogatását kéri. A kultuszminiszter leirata, melyben a tanyai iskolák fenntartásához 1928. évre 11,980, 1929-től pedig évi 15.000 pengő hozzájárulást vetett ki, szintén tudomásul szolgált. Ujabb vitát csak a kereskedelmi miniszter leirata váltott ki, melyet a Magyar Vasutak Autóközlekedési Vállalatának fuvarozási iparengedélye ügyében intézett a törvényhatósághoz. A Mavart ugyanis Szeghalom, Komádi, Miskolc és Biharnagybajom felé autófuvarozási engedélyt kért, amit a tanácsi javaslat oly értelemben terjesztett a közgyűlés elé, hogy csak áruszállításra s az utak érdekében 3—3 tonnát bíróság engedélyezze autókra adassék meg.

Zelinger Ede és H. Kiss Pál ellenelték az engedély kiadását, a közgyűlés azonban a polgármesterhelyettes felszólalására elfogadta a javaslatot, de azzal a kikötéssel, hogy ez csak a kizárólagossági jog kizárásával történhessenek.

Indítványok és Interpellációk záporosója

A délelőtti közgyűlés további részét az indítványok és interpellációk felhőszakadása riasztotta meg. Ez azonban a mennydörgések ellenére sem tartott másfél óránál tovább és végeredményben lassan kopogó esővé változott. Nagy feltűnést keltett, hogy a Hegyemegipárt lírai kedélyű Bihari Gábor egész délelőtti folyamán egyetlen egyszer se szólalt fel...

H. Kiss Pál interpellációjában azt kérdezte, hogy az egyetemi építkezések ügyében miért nem halad a munka s tartott-e ülést az építőbizottság? A polgármesterhelyettes kijelentette, hogy ez az ügy nem ő elbő tartozik. A bizottság tartott üléseket, de a munka nem halad a szükséges mértékben. Jelenleg 500 munkás dolgozik az építkezésen s ezt a számot rövidesen emelni fogják. Az építkezésekre a város papíron 2 és fél millió aranykoronát adott, effektive azonban semmit. A választ úgy az interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vette.

A tanyai kéményseprésre vonatkozó interpellációra Vásáry István azt felelte, hogy a kémények seprése a szabályrendelet értelmében hatóságilag történik. Míg a törvényes rendelkezések fennállnak, ezen a kérdésen változtatni nem lehet. A régi téglavető közegészségügyi intézményei s az utak javítására vonatkozólag a polgármesterhelyettes rámutatott, hogy éppen a Hegyemegitéle ellenék forszírozza mindig a munkálatok rendszerességét s így a javításoknál meg kell várni, amíg a tervezet szerint sor kerül rájuk.

Macsata József indítványát, mely a külsőségi kutak létesítésével foglalkozik, kiadták a takarékosági bizottságnak és megígérték, hogy a Bozzay-, Bihari- és Geréby-telepeken a csatornákat ki fogják tisztogatni. Dr. Debreczeny Barna és társai indítványára kimondták, hogy

a mezőgazdasági középiskola létesítését, mellyel már 1916. óta foglalkozik a város, ismételtlen megsürgetik a miniszteriumban. Eddig a földmivelésügyi és közoktatásügyi miniszteriumok nem tudtak egymással

Testvérharc a Hegyemegifront s a szociáldemokrácia között

Nagy vitára adott alkalmat az ipari munkák házilag végzése ellen beadott indítvány. Borsoss József műszaki tanácsos kijelentette, hogy a város csak olyan munkákat végeztet házilag, melyeknek természete kizárja a vállalatba-adást. Zelinger kifogásolta, hogy a város maga jár elől rossz példával a munkások házilag való foglalkoztatása terén. A műszaki hivatal a Hortobágyon legutóbb egy állatorvosi lakót építtett fel, ahol harminc ácssegédet alkalmaztak. A házi munkákat különben is többbe kerül.

Zelinger szavai után Czimmer a városi tanács álláspontjára helyezkedett és elfogadta a javaslatot, mert a házi munkálatással szegénysorsu, keresetnélküli családok jutnak munkához s erre nagy szükség van, mikor a mai viszonyok mellett „aljaság” fejlődik ki az ipari versenyzés miatt.

Czimmert a civisek padsoraiból megéljenzették.

Fényes és a szociológia...

Fényes Jenő: A gazdák ezuttal nem jól éljenek. A szociáldemokrata szónok mindent a maga szemüvegén át néz és most is azért beszélt, mert a szociológia tudomásom szerint minden termelési ágat szocializálni akar.

Czimmer: Rosszul tudja! Nem így van!

Fényes: Szerény véleményem szerint én megértettem Czimmert!

Révi Nándor: Ő nem értett meg téged!

E szociológiai nézeteltérés után Fényes Jenő hozadalmasan okadaltolta álláspontját, majd a szükségtelesen közüzemek megszüntetésére vonatkozólag javasolták, hogy a városi könyvtőket csak azt a munkát végezze, mely a bekötéshez szükséges. Az ezzel kapcsolatos bizottsági jelentés már hat hónap óta késik. Zelinger ezután ismételtlen kérte, hogy a közgyűlés hozzon határozatot, mely szerint csakis mesteremberek végezhesenek munkát. Czimmer személyes kérdésben szólalt fel és kijelentette, hogy a városházán távol áll tőle a pártpolitika.

A politikát — mondotta — az a párt hozza ide, melynek Fényes Jenő is szerencsés lehet tagja lenni. Én az én fellegóssom kifejtésével sohasem adtam alkalmat politikai agitációra.

megállapodni abban a tekintetben, hogy melyikjük hatáskörébe tartozik az iskola? A közgyűlés megbizta a tanácsot, hogy az államsegélyügyben folytassa le a tárgyalásokat s azokról tegye meg a jelentést.

A circulus vitosus szabályai szerint újra Zelinger következett. Akár gazdaságpolitikailag, akár „politikai politikailag” beszélt Czimmer, azt ő sem vonhatja kétségbe, hogy 44 esztendő pályafutása óta sokat tapasztalt. A szociáldemokrata szónok szóvá teszi a mesterek elszaporodását. Ennek pedig az az oka, hogy volt egy időszak, amikor minden mesterlegény a szakszervezeti terror miatt igyekezett megszábadulni...

Czimmer: Űti a nagydobot. Zelinger: Én a nagydobot úgy ütöm, ahogy a közérdek s az én ipari érdekem kívánja... (Derült-ség.)

Révi Nándor a közgyűlési hangnem előkelőségéről

Zelinger bizottsági tag beszéde közben a következő kijelentést tette:

— Révinek nincs oka gonyolódni az iparosokra. Inasokból lesznek a mesterek!

Révi: Nem szólaltam volna fel, de itt ujjban minden ellenvéleményt igyekeznek elnyomni. Valósággal rákiabálnak az emberre. A multban tisztességesebb s előkelőbb hangot használtak (Zajongás a Hegyemegipárton.) Ugy látszik, egyes urak talála érzik magukat. Zelingernek különben sincs igaza, mert a kisiparosok a vállalkozók miatt nem tudnak munkához jutni.

Az ellenzéki vitát Hegyemegi reszesztette be. Szerinte azoknak van igazuk, akik a házikezelést elítélik. Az ipari tevékenység nem bürokratizálható. É tekintetben a szociáldemokraták s a polgári pártok sohasem érthetik meg egymást. Az előbbiek elvi ellentétben állanak velünk, mert a polgári pártok csak ott türik meg a közüzemet, ahol éppen szükséges.

A délutáni közgyűlés

Délután fél 5 órákor nyitotta meg ismét dr. Hadházy Zsigmond főispán a közgyűlést, amelyen tovább folytatták az önálló indítványok tárgyalását. Zelinger Ede a Böszörményi-utói lakosok villanyvilágítása, tűzcsap megnyitás, salakos burkolás ügyében tett indítványt és kérte, mondja ki a közgyűlés, hogy rendszeres villamosjárat létesíttessék egészen a Nyulasi barakig. Az első három ügyben, — mint Borsoss József műszaki tanácsos referálta, —

Vásáry polgármesterhelyettes honorálva a közgyűlés hangulatát, kérte a bizottsági tagokat, hogy mondják meg: hol folynak nagyobb munkálatok, ő majd azokat haladéktalanul kiveszi a házikezelésből. E kijelentés után a közgyűlés szótöbbséggel a tanácsi előterjesztést fogadta el.

Misztikus rejtély egy kapu körül

A délelőtti közgyűlést egy rendkívül bonyolult s meg nem fejtett rejtély fejezte be. Ismeretes ugyanis, hogy a debreceni kertészekben vannak olyan titokzatos utak, amelyek a gyanutlan járókelő megnyitja előre, akár egy félóraig is s azután belebotlik egy kapuba, melyet a hatóság zárva tart.

A kertészeknek a városhoz való hozzácsatolása ügyében önálló indítvány érkezett a városhoz, melynek kapcsán a magisztrátus igéretet tett, hogy az apróbb kéréseket elintézi, a nyulasi iskolát is felépíti, ha megérkezik a kormányhatósági jóváhagyás. Egyet azonban nem tehet meg: a Poroszlai-utói kapu megnyitását. Ez csak a csempésztés indítaná meg. Sz. Kun Béla és több bizottsági tag hozzászólása után, akik az iskolás gyerekek érdekében s a kapun túl levő városrész fejlődésével indokolták meg álláspontjukat, Vásáry polgármesterhelyettes kifejtette, hogy ezen az uton ugysem bonyolítanának le teherforgalmat.

— Nem is teherforgalomról, hanem gyalogközlekedésről van szó! — kiáltották fel több oldalról.

Vásáry István: Gyalog eddig is át lehetett menni.

H. Kiss Pál: A kapu be van szegveze.

Misztikus főügyész: Én most mentem át a kapun!

H. Kiss Pál: Csodálatos egy kapu! Az iskolás gyerekek nem mehetnek keresztül rajta és a főügyész ur előtt kinyilik a beszegezett ajtó!

A rejtélyes ügyről végeredményben sem hullott le a misztikus fátyol és Hadházy főispán délután 2 órákor ebédidőre félbeszakította a közgyűlést.

A Homokkert rendezése és a villamos kivezetése

Dr. Erdőss József indítványára következett ezután, melyet Borsoss József tanácsos ismertetett. Indítványozza Erdőss, hogy a Homokkerti utak rendezetlenségét mielőbb küszöböljék ki. Mindenekelőtt szükséges a Pálfy-, a Hid- és a Lónyay-utcák összekötése, a Szabó Kálmán-utca kellő burkolása, a Homokkert megfelelő vízellátása és a villamos kivezetése. Borsoss tanácsos rámutatott arra, hogy a jelzett utcák összekötéséről már történtek lépések a tanács részéről s nem a város vezetőségén mulott, hogy azt nem valósíthaták meg. A Szabó Kálmán-utca burkolatozásáról egyelőre nem lehet szó, viszont a Homokkert vízellátását a nagyköcsönből a beruházások eszközlése után fentmaradó összeggel fogják eszközölni.

Ami a villamos kivezetését illeti,

ARANKA

nincs a vetőmagjában, ha nyers vetőmagját cégünkhöz adja tisztítás végett. Szakszerű tisztítást felelősséggel vállalunk.

Kontsek Géza k. r. t.

erre nézve a Helyi Vasút igazgatóságában megvan a hajlandóság s a kivétel abban a pillanatban meg fog történni, amint elkészül a vasúti felüljáró átépítése.

Balás Károly kormányfőtanácsos,

Nagy vita a közgyűlési napló és gyorsírói állások szervezése körül

Dr. Való Antal aljegyző ismertette ezután dr. Erdős József önálló indítványát, amely szerint a bizottsági tag javasolja, hogy a közgyűlések alkalmával ne csak jegyzőkönyvet vezessenek, hanem készítsenek gondos naplót is, amelyben benne legyen a közgyűlés egész lefolyása, az indítványok, felszólalások, határozatok stb. pontos szövege. Ecéltől gyorsírói állások szervezését és rendszeresítését javasolja. Ha azonban ez nem történhet meg, úgy a közgyűlések alkalmával rendeljék be az aljegyzőket és fogalmazókat, akiknek kötelességükké tétetnek, hogy a naplót felváltva vezessék. Indítványozza, hogy utasítsa a közgyűlés a városi tanácsot ilyenértelmi javaslatra, amelyet a legközelebbi közgyűlés elé terjesszen.

A javaslatához elsőnek Fényes Jenő szólt s hangsúlyozta, hogy több alkalommal megtörtént az az eset, amikor mást vettek be határozatként a jegyzőkönyvbe, mint amit a közgyűlés tényleg megszavazott. Ez történt például a Ludovika Akadémián a város egy alapítványi helyének a betöltése alkalmával is. A közgyűlés annakidején nem fogadta el a tanács javaslatát, ellenben kimondta, hogy egy hadiözvegy fiát helyezi el az akadémián. A határozatot persze írásba foglalták, de úgy, hogy a törvényhatósági bizottság első helyen a hadiözvegy fiát, második helyen pedig a tanács által javasolt fiatalembert jelölte, holott a közgyűlésen egyáltalán szó sem volt arról, hogy valakit második helyen jelöljön. A határozatot megküldötték a Ludovika Akadémiának s oda felvételi vizsga tételére felrendelték mind a két fiatalembert. Mint-hogy pedig a határozat szövege szerint második helyen jelölt egyén jobban meg tudott felelni a feltett kérdésekre, azt vették fel az alapítványi helyre, míg a közgyűlés jelöltjét, a hadiözvegy fiát hazaküldték.

Ilyen esetek kiküszöbölése érdekében is szükséges, hogy legalább két gyorsírót alkalmazzon a város a közgyűlések alkalmával.

Amit H. Kiss P. nem szavaz meg

Macsata József szintén a gyorsírói állások megszervezése mellett foglalt állást, Hegyemegi Kiss Pál pedig olyan értelmű javaslatot tett, hogy ne szervezzenek gyorsírói állásokat, ellenben rendelkezjenek be a közgyűlésekre olyan városi tisztviselőt vagy tisztviselőket, akik tudnak gyorsírni s ezek vezessék a közgyűlési naplót. Rámutat arra, hogy a közgyűléseken tett igen fontos kijelentések, módosítások vagy javaslatok sok esetben nyomtalanul tűnnek el, vagy homlokegyenest ellenkezőképpen vannak feltüntetve a határozatban. Ilyen

máv. üzletvezető felszólalásában kijelentette, hogy a felüljáró átépítése még ebben a költségvetési évben elkészül. — Ezt a bejelentést a közgyűlés nagy örömmel vette tudomásul.

eset történt — mondotta — ma is. Való aljegyző ur Wekerle Sándor pénzügyminiszteri kinevezése alkalmából egy klasszikus mondatban terjesztette elő a tanácsi javaslatot: mondja ki a közgyűlés, hogy Wekerle Sándor pénzügyminiszter urat alkotmányos működésében Debrecen város törvényhatósági bizottsága is támogatja.

— Ezt — folytatta H. Kiss P. — én is minden további nélkül elfogadtam s később nagy meglepetéssel olvastam el a már megszövegezett határozatot, melynek értelmében a közgyűlés üdvözlő iratot küld a pénzügyminiszterhez, akit működésében támogatót. Ezt én nem fogadom el. Ez a határozat hamis, mert nem azt tartalmazza, amit megszavaztam a társaimmal együtt. Ilyen dolgok elkerülése végett indítványozom a gyorsírást tudó tisztviselők berendelését.

Vásáry István dr. polgármester-helyettes főjegyző kijelentette, hogy elfogadja ugyan H. Kiss Pál indítványát, feltéve, ha van a városi tisztviselők között olyan, aki el tudja végezni a napló vezetését gyorsírással, mert a közgyűlési gyorsírói kizárólag csak hites gyorsíró lehet. (Helyeslés.) Kijelentette továbbá, hogy egyébként nem fontos az, hogy a közgyűlésen elhangzott felszólalások meg legyenek örökítve a naplóban. A lényeg egyedül a határozat.

Mi lesz a bábaképezde épületével

Szabó Ferenc és társai önálló indítványát dr. Csűrös Ferenc tanácsnok ismertette. Az indítványt tevők kifogásolják, hogy bábaképezde épületével még mindig nem rendelkezhetik szabadon a város, mert azt átengedték a kultuskormányzatnak a tervezett kulturtartomány céljaira. Ez azonban még mindig nagyon távoli jövő zenéje. Csűrös Ferenc rámutatott arra, hogy a város annak idején egyetemi célra engedte át a bábaképezdet s amikor az egyetem kiköltözött onnan, továbbra is a kultuszminiszter rendelkezésében hagyták a közoktatási kerületi bizottság céljára. Javasolja a tanács, mondja ki a közgyűlés, hogy ha 1928 végéig a kultuszminiszter meg nem szervezi a bizottságot, a szerződés értelmében a bábaképezde épülete átmegy a város rendelkezésébe.

A közgyűlés a tanácsi javaslatot elfogadta.

Áttértek ezután a megüresedett műszaki segédtsízi állás betöltésére. Leadtak összesen 85 szavazatot s ezek közül 52 Némethy Sándorra esett, akit így megválasztottak je-

lentettek ki, majd az ügyvédi kamara kérelmére a közgyűlés a pénzügyigazgatósági palota épülete mögötti 300 négyszögletes területet egyhangulag átengedték székház céljára.

A beruházási program revíziója

Vargha Elemér tb. főjegyző ismertette a 3,400.000 dolláros kölcsön beruházási programjának a revízióját.

H. Kiss Pál a munkák minél előbb megindítását sürgette, majd a közgyűlési vita eredményeinek gyakorlati érvényesítéséről érkezett.

Macsata elismerésének adott kifejezést, amiért a város vezetősége tervbevette a külsőségi kutak furását. Balogh István felszólalása után a közgyűlés elfogadta a javaslatot.

Ugyancsak megszavazták a szennyvízszűrőtelep beruházásainak pótlására előirányzott 100.000 s a mezőgazdaságokban foganatosítandó építkezésekre előirányzott 400.000 pengőt. Takarmányozás céljaira a törvényhatósági bizottság 11.000 pengő póthitelt engedélyezett. Ezenkívül felépítik a Nagyalomzughban leégett juhhodályt és 45.000 pengőért a tűzoltóság új másházát. Jóváhagyták az apaállatok tenyésztési igazolványainak díj-

szabását s a tűzoltóság szervezeti szabályrendeletének módosítását.

Egy év múlva rendezik a vámsorompó-kérdést

Dr. Balla Bertalan ismertette a vámsorompóknál történő vámfizetés rendezését. Macsata nem fogadja el a javaslatot. Kéri, hogy a Pavillon laktanyánál levő vámsorompót helyezzék ki, hogy ne kellesen minden kis tüzelőfáért vagy élelmiszerért a porban járó lakosságnak közeget vámot fizetni.

Vásáry István reméli, hogy az új közúti törvény a jövő esztendőre meglesz s indítványozza, hogy a sorompók kihelyezésével várjanak addig. A közgyűlés ilyen értelemben határozott s az előterjesztést elfogadta.

Jóváhagyták a közegetvám és vásárhelypénzek díjtételeinek felemelését, melyet Balla tanácsnok egyfolytában, szinte lélekzetvétel nélkül 13 percen keresztül ismertetett.

Itt rövid ideig tartó vitát provokált az ellenzéki érdekek, majd a 24. pontnál dr. Hadházy Zsigmond főispán a közgyűlést szombaton délután 4 óráig elnapolta. Ma délután több kisebb tárgypont letárgyalása után a költségvetési vita következik, mely az előjelek szerint rendkívül hevesnek s hosszadalmasnak ígérkezik.

A magyar és oláh megbizottak Nizzában tanácskoznak az optáns-ügyben

Budapest, szeptember 28. Bukaresti félhivatalos szerint a magyar és oláh megbizottak október 15-e táján ülnek össze Nizzában az optáns-

ügy gyakorlati megoldásáról folytatandó tanácskozásra. A magyar kormányhoz a román kormányhoz ez a javaslata még nem érkezett meg.

Egy nap alatt három löszrobbanás történt Olaszországban

Milánóból jelentik: Piatenzában a katonai löpőgyár szertárában robbanóanyagok kezelésénél robbanás történt. 13 munkás meghalt, öt súlyosan megsebesült.

Ugyancsak pénteken Rómában a katonai arzenál laboratóriumában felrobbant egy olvasztókazán, mely

12 polgári munkást megölt és négyet súlyosan megsebesített.

Az orbetelloi dinamitgyárban is borzalmas robbanás történt pénteken, amely 12 munkást megölt, 9 munkást megsebesített. Az egyiket súlyosan.

Vass József miniszterelnökhelyettes a Coty-bojkott mozgalom élén

A Coty-bojkott ma nevezetes pont-hoz érkezett. Maga Vass József h. miniszterelnök állott a mozgalom élére és felhívást intézett a magyar nemzethez a bojkott szigorú megtartására. A magyar nemzet nem tehet mást, mint azt, amit a h. miniszterelnök felhívásában megállapít, hogy ki kell söpörni az országból a gögtől hívalkodó francia gyártmányait. Ki kell irtani határtalan megvetéssel és haraggal a Coty-gyártmányokat Magyarországon területéről.

A droguisták, illatszerkereskedők a drága pénzen megvásárolt Coty-

gyártmányokat megsemmisítették és rövidesen nem lesz olyan magyar üzlet, amelyben Coty-gyártmányt árúsítanak.

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfatermeskedelmi Rt.-nál.

Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sarok. Kölcsonös Segélyző palota.)

HAZTARTÁSI CIKKEK

kefe árak az őszi takarításra a legnagyobb választékban,

Johnson villamos parkett fénysítógép

egyedüli elárúsítása és kikölcsönzése
Kántor Ernő és Társánál
Városház épület. Telefon 16-57

Az Arany-Bika pincevendéglőben

3 fogásos ebéd:

Leves, sült v. főzelék feltéttel, tészta	P 120 f.
vacsora sült körettel	P 1.- "
leves, üres főzelék	P 40 "
zóna	P 40 "

Pontos és figyelmes kiszolgálás! Jégbe hűtött italok! Lejárt: József kir. herceg-utca oldalán.

KALOR

s más a jta folyton egő kátyhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagyszerkedés - Debrecen

Telefon: 6. és 15-48. szám.

Országos levente sportverseny Budapesten

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az Országos Testnevelési Tanács III. szakbizottsága rendkívül nagyszabású Országos Levente Sportversenyt rendez először ez évben szeptember 29. és 30-án, valamint október 3., 4., 5., 6 és 7-én.

A verseny programja a következő: 1. Uszás szeptember 29. és 30-án. A Császárfürdő fedett uszodájában. 2. Céllövészet október 3., 4. és 5-én a marcibányai lőtéren. 3. Kerékpárverseny október 6-án a Budaörs—Torbágy—Páty—Zsám-bék—Perbál—Tinnye—Piliscsaba—Pilisszentiván—Solymár—Pesthidegkuti utvonalon. Cél: Hűvösvölgy végállomás. 4. Összetett vegyes staféta verseny október 6-án a Nagyrákosi gyakorlótéren. 5. Atlétika október 6. és 7-én a Millenáris sporttelepen. (VIII., Szabó József-utca 3.) Az atlétikai verseny döntője egy páratlan fényes ünnepély keretében október 7-én 9 órakor kezdődik, a Millenáris sporttelepen. Ez ünnepélyen az ország összes egyházi, katonai és polgári előkelőségei megjelennek.

E versenyekre Hajdúvármegye leventéi is lázasan készülődnek s hiszik, hogy fegyelmességükkel, tudásukkal és győzelmükkel gazdagítani fogják a hajdu leventék országos hírnevét.

Iparkamari ösztöndíjak és jutalmak

A debreceni kereskedelmi és iparkamara teljes mértékben törekszik arra, hogy az iparfejlesztés nemzeti jelentőségű célját a szakoktatás hatóság támogatásával még eredményesebben mozdítsa elő. Ezért költségvetésében mindig fokozottabban illeti be a kamara munkásjutalmakat s a szakoktatási és külföldi utazási, illetve tanulmányi ösztöndíjakat.

Az 1928. évi költségvetésében előirányzott szakoktatási és külföldi utazási, illetve

külföldi tanulmányi ösztöndíjakra

most hirdette meg a kamara a pályázatot. A pályázatra kiírt jutalmak és ösztöndíjak a következők:

1. A néhai Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök nevét viselő egyezer pengős külföldi utazási ösztöndíj. Az ösztöndíjat ez évben kereskedő fiu nyerheti el, aki az ösztöndíj elnyerése esetén egy évig külföldön kötelese tartózkodni.

2. A néhai Tóth Sándor levelező tag nevét viselő egy 400 pengős utazási ösztöndíj. Ez évben iparos ifju részére adandó s az ösztöndíjat elnyert ifju három hónapig köteles külföldön tartózkodni.

3. Négy, egyenként 300 pengős ösztöndíj a debreceni szakoktatási iskolák és főiskolák hallgatói részére.

4. Husz, egyenként 150 pengős ösztöndíj a debreceni fémipari és faipari szakiskola növendékei számára.

5. Tíz, egyenként 150 pengős ösztöndíj a szolnoki fa- és fémipari szakiskola növendékei számára.

6. Tizenhat, egyenként 150 és

Katonazene

minden vasárnap d. e. 11—1 óráig az **Arany Bika**

üvegtermében és éttermében.

Minden kedd és szombat este tánc.

négy, egyenként 220 pengős ösztöndíj különféle szakiskolák növendékei számára.

7. Két tandíjmentességi ösztöndíj a debreceni felsőkereskedelmi iskola tanulói részére.

Pályázati határidő ma, szeptember 30-án jár le. A pályázatokra vonatkozólag részletes felvilágosítás és tájékoztatás a Kamaránál (Debrecen, Verbőczy utca 2—4. szám) nyerhető.

Glosszák a párisi egyezményhez

A közismert párisi egyezményt folyó évi augusztus 27-én kötötték meg Párisban, melyben az érdekelt államok képviselői aláírták azon egyezség-okmányt, melyben kötelezettséget vállaltak a háború megelégzésére és amelyet Briand külügyminiszter ünnepi megnyitó beszédében „Paete de Paris” — párisi egyezménynek nevezett.

Hogy némi fogalmat alkossunk a nyugati erő koalíciók hátsó gondolatairól, amelyek bizonyára erősebbek lesznek a párisi egyezmény betűinél, összefoglaljuk mindazt, ami a nyár folyamán a nagyhatalmak berkeiben történt — az ugynevezett béke érdekében.

Komoly santicót a párisi egyezmény nem tartalmaz arra nézve, hogy az aláíró hatalmak a jövőben tartózkodni fognak a háborútól és azt nem tekintik a nemzeti politika eszközének. Az egyezmény fenntartja továbbá az összes eddigi szerződést, tehát a népszövetségi szerződést is. Viszont a népszövetségi szerződés már eddig is kimondta, hogy két nemzet között ha vizsály áll be, akkor a vita tárgyat képező kérdést a népszövetségi tanács elé kell vinni. Ha a népszövetség minden megtett kísérlet után ily vitás kérdést békésen elintézni nem tudna, akkor a népszövetség megfontolás tárgyává fogja tenni, hogy milyen katonai lépésekkel lehetne a renitens államot észretéríteni.

Már ebből is látható, hogy a Kellog-féle javaslat önmagában foglal ellentmondást, amikor a békét, mint egyedüli végső állítást fel tételes törvényül.

Idézzük többek között azt, amit a Honvédelem ír az

Angol-francia tengeri egyezményről

A tengeri hatalmak gyarmatpolitikája hatalmas flottájuk aktivitására van alapítva. Hatalmas flottának fentartása hatalmas összegeket követel és így a mai viszonyok között, esetleg az illető állam gazdasági fejlődésének alapjait sebezheti meg.

Ebből az elgondolásból kiindulva Amerika, Japán, Anglia, Francia-

ország és Olaszország a világháború után megállapodtak abban, hogy milyen arányban fognak flottáikat leépíttetni. A megegyezés csak a nagy hajótípusok leszerelési arányára vonatkozott.

Franciaország az utóbbi években a nagy hajótípusok teljes elhanyagolása mellett egész erejét a kisebb cirkálók, tengeralattjárók és repülők építésére fordította; — természetesen a számára engedélyezett összhajótéren belül.

Angliának a francia flotta ilyen való fejlődése a szigetország védelme szempontjából aggályosnak látszik, Franciaország egyébként nemcsak hogy a szárazföldi haderő szempontjából első helyen áll a kontinensen, de az angol zsoldos hadsereggel szemben általános védkötelezettségen alapuló — tehát lényegesen olcsóbban fenntartható — hadserege van.

A hatalmi egyensúly veszélye tette szükségessé, hogy a leszerelés mi-kéntjének kérdésében a két hatalom megbeszéléseket folytasson, miután a Népszövetség leszerelését előkészítő bizottsága 1925. óta oly pozitív eredményt nem ért el, mely alapján a leszerelési konferenciát össze lehetne hívni. Ennek pedig az oka, hogy tulajdonképpen nem a leszerelése, hanem a *le nem leszerelés* módjának megállapításáról van szó.

Sir Auster Chamberlain az alsóház ülésén már bejelentette a Franciaországgal történt megállapodást, a megegyezés tartamára vonatkozólag azonban nem nyilatkozott.

A francia és az angol sajtóban kiszivárgott hírek szerint a megegyezés arra irányulna, hogy Franciaország lemondana azon követeléséről, hogy minden állam szabadon rendelkezzen a számára engedélyezett összhajótéren belül az egyes kategóriák tonnatartalmának és egységszámának meghatározása felett és engedné az egyes hajókatégoriák tonnatartalmának és számarányának egyezményes meghatározását, viszont Anglia elismerné Franciaországnak, mint elsősorban szárazföldi katonai hatalomnak azt a téziséket, hogy a leszerelési korlátozások nem terjednek ki a kiképzett

tartalékra, azaz, hogy a fokozatosan leszerelő hadsereg tetszés szerinti nagyságu kiképzett tartalékkal rendelkezhetnek.

A megegyezés szövegét a két hatalom hivatalosan közölte Washingtonnal, mint a tengeri leszerelési szerződés iniciálójával, olyképp, hogy ezt a genfi leszerelési tárgyalások alapjaként állították oda; amíg a states departement az egyezmény közléséhez nem járul hozzá, addig nem lehet nyilvánosságra hozni.

Az amerikai-japán, valamint a japán-kínai feszültség a tengeri leszerelés kérdésében gyors megegyezést nem tesz valószínűvé. A leszerelés, vagy le nem szerelés a tengerek feletti uralom status quojának fentartását vagy épp annak kiegyensúlyozását érinti, ezért még sokáig fogja foglalkoztatni nemcsak az amerikai, francia és angol felelős tényezőket, hanem az olasz és japán kormányokat is.

Hogy mily kevés komolyság tanúsítható továbbá a párisi egyezménynek, világossá válik akkor is, ha a nagyhatalmak nyári hadgyakorlatairól informálódunk. Ezek ugyanis az idén méretekből messze felülmúlták az utóbbi tíz év összes manővereit.

(Folytatjuk.)

RÁDIÓ-MŰSOR

Budapest, délelőtt 9.30 és 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. Utána: Gramofonhangverseny. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: Ifj. Lovász Márton novellái. A fahíd és a tűz éjszakája. Folyvassa: a szerző. 5.30: Hangverseny. Közreműködnek K. Bárány Sziszt hegedűművész, Nedelkovic Anna hangversenyénekesnő, a Budai Luther Szövetség vegyeskara és Mikus-Csák István zeneszerző, karagy. Előadásra kerülnek Strache Antal és Mikus-Csák István művei. 7: Mező Ferenc dr. előadása: Az ókori birkózás, öklölvívás, Részlet a szerző olimpiai pályanyertes művéből. 7.50: Lóversenyeredmények. 8.15: Az Országos Postás Zene- és Kultúregyesület hangversenye. Közreműködnek: D. Szerény Magda (hegedű), M. Ulrich Szősi (gordonka) és Koltay Gyula (zongora). 9.40: Pontos időjelzés, hírek. 10: Szalon-trió hangverseny Welgand Tibor (ének) közreműködésével. — E hangverseny szünetjében, körülbelül 10.30: Időjárásjelentés. 11: Ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517,2 és 577) délelőtt 11 és délután 4.40: Hangverseny, 6.20: Kamarazene, 8.05: Fall Leó: Dollárkirálynő. Utána népszerű zene. Berlin (483.9) délután 5: Szórakoztató hangverseny, 8.30: Vigjáték-előadás, 10.30: Tánczene. Majna-Frankfurt (428.6) délután 2.35: Gyermekeknek. Utána német kamarazene. 4.35: Új táncslágerek. 8: Operettkeringők. 9: Tarka-est. Utána tánczene. Stuttgart (379.7) délután 4: Operettársulatok és keringők. 8.15: Ulmi-est, operettársulatok, utána énekkari hangverseny. 1.30: Tánczene. Prága (348.9) délután 12.05: Hangverseny, 7.15: Fuvószena, 8.10: Népszerű-est, 9: Vigjáték-előadás, 9.30: Tamburica zene. 10.25: Népszerű zene. Róma (447.8) délután 1: Kamarazene, 5.30: Zenekari hangverseny, 9: Massenet: Manon Lescaut. Operaelőadás. London (361.4) délután 1: Kamarazene, 3.30 és 7.45: Hangverseny, 9: Tánczene, 9.30: Tarka-est, 11: Jazz-band.

— Étkezzen Ön csakis elsőrangú helyen. Három fogásos menü ebéd vagy vacsora egy pengő hatvan fillér a Városház étteremben. Bőséges adagolás, étlap szerinti étkezés.

Pálffynál

gazdaságosan vásárolhat

Mert:

árui a legjobbak s árai a legméltányosabbak.

KOSSUTH-UTCA 7.

TELEFON 16-94.

Vigevanóban 300 éve pihennek sértetlen ép testtel a halott domokosrendü barátok

Az olasz tudományos világ szenzációja

Milanó. (A Hajdúföld tudósítójától.) Palermó és Róma ritka látványosságának erős versenytársa akadt most egyik Milanó melletti kis községben, Vigevanóban. Palermó katakombáiban még ma is sértetlenül pihennek azok a dominikánus barátok, akiket évszázadokkal ezelőtt temettek el. Még ma is rajtuk van csuhájuk, kezük az olvasót szorongatja és az arcuk... szinte friss még ma is.

Hus, bőr sértetlenül van rajtuk, szemöldökük és szempillájuk is látható,

csak éppen a szemgödrük sülyedt be. Ezek a palermói évszázados halott szerzetesek a hónuak alatt felüggesztve lógnak abban a különös földalatti folyosóban, amelynek levegőjéről azt tartják, hogy csodálatos hatásúak, amennyiben megőrzik, szinte konzerválják az emberi testet, minden balszomszolás nélkül. A római kapucinusok csontházában szintén vannak ilyen halott barátok, felöltözöttek, papi berréttummal fejükön és ezeknek évszázados konzerválását szintén a kripta különös hatása levegőjének tulajdonítják.

Eddig azonban úgy tudta a tudományos világ is, hogy csak Palermo és Róma dicsekedhet el ezzel a szinte varázslatos hatású levegővel, egy-egy földalatti folyosóban. Most azonban Milano történései, éppen úgy, mint orvosai,

seregszámra zárandokolnak Vigevano falvába,

amely Milanótól pár kilométernyire terül el. Vigevano, bár kis község, igen fontos ipari hely, amennyiben Lombardia legnagyobb cipőgyárai vannak itt. Egyszerű kis városka, amelynek nevezetessége csak a községháza és a temploma, a San Pietro Martire-templom. Ennek pádiamentumát javították mostanában és a régi évszázados márványlapokat ujakkal helyettesítették.

A föld alatt a pádiamentum már-

ványlapjai erősebb sülyedést mutatottak, amiért is leszerelték a föltárt és fölszedték a márványlapokat. Ezek alatt aztán egy régi, téglából alakított lépcső feljárója nyílt meg. A templom javításainak munkálatait vezető plébános, Eugenio Piselli a lépcsőkön leszállt abba a félkör alakú bolthajtásos kriptába, amely a föltár alatt van és az itt végzett gondos kutatások után hat sirt talált. Valamennyiben egy-egy dominikánus barát teteme pihent. És valamennyi a legkitünőbb állapotban volt még ma is, holott a sírok fedőlapjairól kiderült, hogy azokat

több, mint háromszáz esztendővel ezelőtt temették ide.

Az egyik siron ez a felírás olvasható:

Padre Leone Benedetto Pio. — 1615.

A több, mint háromszáz esztendő óta örök álmukat alvó domokos-szerzetesek a prédikáció barátok fehér kolostori rendruhájában pihennek sírjukban, nyakukban a stólával és kezükben az olvasót szorongatják most is, míg mellükön a rézből való kereszt pihen. Arcukon semmi eltorzulás nem látható, szinte sértetlenek, az idő pusztítása egyiket sem kezdte ki és szemöldökük éppen úgy ép, mint lehunytt szemük szempillája.

A Milanóból ide Vigevanoba sietett tudósok gondos vizsgálatnak vetették alá Eugenio Piselli felfedezését, aki elmondotta, hogy eddig csak arról volt tudomásuk, hogy a templomot alapító szentnek a teste maradt ép állapotban a késő utókorra.

A földalatti kápolna urnaszerű sírjában van eltemetve a mi szentünk, — mondotta Eugenio Piselli. — Matteo Carrara-nak hívták, domonkos barát volt és egész Vigevano védőszentjévé tisztelt benne. Síráját azonban nem bolygattuk meg már nagyon régóta. Magát a templomot is domonkos-szerzetesek alapították, még pedig az Ur 1445-ik esztendőjében, amikor is Matteo Carrara-nak sikerült megindítania Filippo Maria Visconti herceg szívére, hogy Szent Péter mártír emlékének templomát emeljen. A legenda szerint Szent Péter mártírt, a dominikánus szerzetest, az eretnekek két bérnyilkosa ölte meg, mialatt Milanóból Comóba ment. Egyes-egyedül vágott ennek az utnak, és amikor egy erdőbe ért, Barlassina közelében a bérnyilkosok rátörtek és elvagták a nyakát. De a szent, mielőtt leléhelt volna, saját vérebe mártotta ujját és ezt a szót írta le a földre, saját vérevel: „Credo!”

A tudósok, történészek és orvosok után Vigevano környékéről, messze falvakból éppen úgy, mint magából Milanóból valóságos bucsujárás indult meg a háromszáz éves, de ma is tökéletesen ép tetemű, halott dominikánus szerzetesek templomában. (f. a.)

Egy cserkészut tapasztalatai

III.

Egy pillanatig sem szabad azt gondolni, hogy a finn atléták olimpiai győzelme pár kivételes ember véletlen sikere. A három finn olimpiai világbajnokság általános és fejlett finn tömegsportra támaszkodik. Finnországban nem csak az iskolák növendékei, de minden épkézláb ember sportol. A finn testileg, lelkiileg tiszta, erős nép. Náluk a testkultúra nemcsak szóval emlegetett, kivételes valami, hanem a mindennapi élet tartozéka. S a különbség itt nagyon mutatkozik köztünk és ő közöttük. Ennek illusztrálására hadd mondjak el egy tanulságos, kedves emléket, mely vázlatában e lap hasábjain már napvilágot látott. A vi-puri-i tartomány kerületi főnökönek vidéki kastélyába voltunk meghívva egy augusztusi délutánon. A kastélyt park övezte s abban egy-kettőre felfedeztünk egy kis tisztást, melyen homokos nekifutó vezetett az ugrópályához. Volt ott magas és rudugráshoz való felszerelés, jó fogású bambusz nád ugróruddal, kissé oldalt nyújtó és korlát állott s az ugrópályá homokjában még megtaláltuk a sulydobás egészen friss nyomait. Mi nagy örömmel fogadtuk a felfedezést és távolugrás, majd rudugrás után hamarosan sulydobásra került a sor. Volt közöttünk két fiatal tornatanár is és igen ügyes tornász gyerekek voltak. Szépén át is libbentek azok a magasugró mérce. Az utolsó győztesnek hiit ugrás után a házigazda egyik vagy másik gimnázista és egyetemi hallgató fia 10 centiméterrel feljebb tette a mérce és ruganyos lendülettel, mosolygó arccal suhant el felette.

A sulydobásban pedig a nagyobbik fiu egy méteres előnnyel vezetett. És mikor a mieink nekirugaszkodva megközelítették husz centivel, ő mosolygó arccal könnyedén dobott két ízben is újabb 20 centiméterrel többet. — Igaz, mi akkor már két és félhetes ut után voltunk s a fiuknak tréningjük sem volt.

Sokat emlegették még a finnek, hogy az ő atlétáiknak ereje és a finn nép egészségének titka az ő nemzeti fürdőjükben, a Sauna-ban van. Mint a legelőkelőbb kastélyban, épp úgy a legszerényebb falusi házban, vagy tanyán meg van ez. A házigazda vendégét rövid ismerkedés után azonnal a saunába vezeti be. A mód és hely szerint szabadúzó vagy kemencében gömbölyű köveket tüzesítenek meg, erre vizet öntenek s ebben a forró gőzben zöld nyírfagaly-csomóval paskolják testüket, melytől az ember bőre olyan lesz, mint a főtt rák s a nagy forróságot most már kellemesnek találja. Utána hideg vízzel önti le magát az ember, sőt a házigazda velünk fürdő fia megdöbben, hogy a pokoli hőségű saunából egyetlen törülközővel takarva le magukat, kirohantak a tóra — hisz Finnországban minden házra jut egy tó — és belevetették maguk a 10 foknál aligha melegebb vízbe. Ők azt mondták, hogy az nagyon jó és egészséges. — Igen, csak szokni kell hozzá!

A másik, amiről érdemes bővebben megemlékezni: a finn-magyar testvériség gondolata. Bámulatos a szeretet, mellyel ők a finn-magyar testvériséget ápolják. Ők nemcsak tanulják és nagyritkán emlegetik, hogy a magyarokkal testvérek, de folytonosan élnek és nagy szeretettel ápolják is ezt a gondolatot. Minden vá-

rosban, ahol 8 napos finnországi tartózkodásunk alatt megfordultunk, akadt egy-két ember, aki beszélt magyarul. Több helyen, egész váratlanul, — ebéd közben magyar felköszöntő beszéddel üdvözöltek. Az egyetemeken igen sokan tanulnak magyarul s az ez év júniusában itt járt finnek közül igen sokan foglalkoznak a testvér magyar nemzet kérdéseivel, főleg agrár szempontból. Turkuba (Abó) érkezésünk napján az ottani egyik újságban vendéglátóm, — ki jőnévű ügyvéd — egész oldalas cikkben ismertette a magyar agrarkultúra eredményeit s közölte saját felvétele alapján a magyarországi gazdasági akadémia fényképét is. Ami pedig vendégszeretűket illeti, mellyel bennünket láttak és fogadtak: még talán a sokat emlegetett magyar vendégszeretűtet is felülmulat.

Ők a magyarsággal együtt éreznek s ha Trianon szempontjából a finnek szava annyit számítana, mint Amerikáé, mi már újra Nagymagyarországban élünk. A finnek szeretnek és sokrabszólnak bennünket. Büszkéek reánk, messze délre szakadt testvérekre, kik náluk számban, kulturában többek, hatalmasabbak vagyunk. Úgy tekintenek ránk, mint a nagyobb testvérré, akitől tanulni lehet s nála talán még védelmet, támogatást is találni.

Egészséges nemzeti szellemet tanulni azonban mi mehetünk hozzájuk.

Hazaszeretűtüknek tettekre való készsége mutatkozik meg a katonasággal való együttérzésükben. Mivel a katonaságuk kevés és azok is nyáron oda voltak gyakorlatozni, hogy az ittmaradt kevés katonának az őrség megerőltető ne legyen, Helsinki polgáraiból egy egyesület alakult, — talán polgárőrségnek lehetne nevezni, — akik így gyakorlatok idején az őrállásban kiegészítik a katonaságot. Az az egyetemi hallgató, aki tegnap még vezetgetett bennünket, ma a kevés őrségváltáskor kemény léptekkel masirozik bornyuval a hátán és őrtáll a köztársasági elnök palotája előtt. Felváltója egy ügyvéd, aki hetenkint egyszer ügyfelei helyett ma a köztársasági elnök palotáját védi.

En csodálkoztam rajta, miből él ez a kis ország. Benne nyolc napig utazva nem láttam egyebet, mint sziklás hegyeket, rajta fenyőerdőt, sok-sok tavat és a déli részen kevés szántóföldet. A fa az, amiből kimondhatatlan mennyiség van Finnországban. No, és aztán ott van a szarvatalan finn tehén s a finn tejgazdaság. Ez a kettő az amiből, ha szerényen is, de megél Finnország. Rengeteg fát dolgoznak fel. A fenyőszálakat 3-4 méteres darabokban sok ezer számra usztatják le a folyókon, tavakon és egyenesen a folyóból kihálászva kerül a fűrésztelepekre, papírgyárakra, hogy mint feldolgozott fa kerüljön kivitelre. A finn Famperében van Európa legnagyobb papírgyára. Egyik-másik fűrésztelep mellett pedig akkora hegyet láttam fűrészporból, mint a német nagy ipartelepek salakhegyei. Tejből is annyi van náluk, hogy minden étkezéshez korlátlan mennyiségben adják, szinte víz helyett isszák, úgy-hogy nekünk vizivó magyaroknak külön kellett mindig vizet kérni. A vajuk annyira jó, hogy a dánok nagyon szívesen vásárolják és mint dán vaját adják tovább a nyugati

Alkoholmentes Étterm

Király-utca 5. szám.

Izletes és olcsó konyha.
Előrekevény kiszolgálás.

Leves	—	—	—	16
Kis főzelék	—	—	—	16
Nagy főzelék	—	—	—	24
Főzelék feltéttel	—	—	—	44
Tészta	—	—	—	40
Menü 4 fogás	—	—	—	1.20

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságarúsnál.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85

Ezúton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

államokba. Olcsó is náluk mindkettő. Egy liter tej kereskedésben egy finn márkába, kb. 14 pengőfillérbe kerül.

A finnek nagy tömege Helsinkiben, a száz estendő fővárosban él. Ezen is meglátszik, hogy egy nemrég szabaddá lett állam fejlődő fővárosa. Sok benne az új épület s most is minduntalan építő állványokba botlik az idegen, vagy a fűrőgép zaja már messze hirdeti, hogy egy új ház alapjainak vágnak helyet a sziklába. A város utcái szélesek, csinosak, tiszták. Sok autó és autóbusz jár rajtuk. Helsinkinek a környéke is rendkívül szép, fenyőerdővel borított alacsony hegyvidék, teleszórva sok-sok apró kis fával. Minden valamire való embernek van egy kis világa a vidéken és már szombat délután egyik autó a másik után suhan el az országutakon, vasárnapra megy mindenki vidékre s a szép finn fenyőerdők és tavak levegőjében, bájos tóparti villákban pihenni ki a család a hét fáradalmait. Nyári vasárnapon emiatt Helsinki egészen kihalt, autót meg épen csak véletlenségből lehet ilyenkor látni.

A városnak közvetlen környékével való összeköttetése rendkívül jó és könnyű. Husz-huszonöt percenként indulnak harminc személyes nagy autóbuszok a városból, minden irányba, egészen harminc kilométer távolságig. És nincs szebb, kényelmesebb dolog, mint egy ilyen autókirándulás Helsinki gyönyörű vidékére.

Történeti emlékeiket nagy gondal ápolják és ügyes kézzel emelnek ki mindent, ami a finn történeti multra vonatkozik s ami a nemzeti érzés érvényesítésére alkalmas. Savonlinna teljes épségben meglevő várában járva eszembe jutott az omladozó trencsényi vár és a többi omladozó magyarországi várak, melyeknek köveit a közeli falvak népe lassan széthordja. Az említett várat csak e nyár júni és július hónapjaiban 800 külföldi látogatta meg. Te szép Nagymagyarország, mennyi mutogatni való volna benned!

Hogy a művészetekről is szóljak valamit: a finn festészet az utolsó pár évtized alatt a festészeti irányok egész sorozatát befutotta s a helsinki képtárban a legújabb napfény-árnyék színefestés is igen értékes képekkel van képviselve.

Kórházai és egészségügyi intézeteik szépek, tiszták, a kor színvonalán állók. Kórházai és tudósintézményeik a legújabb s nem érdektelen feljegyezni, hogy legnagyobb részén vagy amerikai eredetű gépekkel vannak felszerelve. Ugy látszik orvosi és általában egészségügyi tekintetben a dánokat fogadják el utmutatókul. Itt juthat eszünkbe, hogy miért nem a szomszéd, nagy kultúrájú és szintén tekintélyes svéd nemzet tanítványai inkább. De a finn történelmi viszonyokat vizsgálva, hamarosan megtaláljuk ennek nyitját, sőt a jelen dolgaira is ráterelődik figyelmünk. Finnországban a XVII. és XVIII-ik században a svédek uralkodtak. S talán ebben az időben történt, vagy előbb is történhetett, hogy igen sok svéd költözött be az országba, úgyhogy a finnek között ma mintegy háromszázezer svéd él, akik közül nagyon sok nemcsak hogy nem beszél finnül, sőt a maguk nemzeti kultúráját is nagy kitartással ápolják és büszkén vallják magukat svédeknek.

A svéd elnyomásnak a finn nemzeti öntudatra kellemetlen emléke lehet az oka, hogy a finnek sehogysé akarják a náluknál kulturáltabb és gazdagabb svédek kulturális irányító befolyását túrni, sőt az országban élő svéd tömegek erős nemzeti érzülete miatt a nemzeti alapu finn és a régi alapokra támaszkodó svéd kultúra ma is heves harcban áll egymással. Mikor az ősi turku-i egyetemet pár évtized előtt áthelyezték az új fővárosba, rövid idő múlva meg kellett csinálni az új egyetemet a régi helyén, hogy a svéd egyetem felállítását megelőz-

zék s a felsőbb oktatásban a finn szellem uralmát biztosítsák.

Finnek és svédek azért egyesült erővel és odaadó szorgalommal dolgoznak, hogy szép északi hazájuk boldog, gazdag legyen és többször hallottam, hogy eddig is igen szép eredményeket értek el. A Finnországban uralkodó józan, munkás szellem fennállását úgy hiszem sokban támogatja, hogy ott szesztilalom van. Ők csak tejet s üdítő italul alkoholmentes sört fogyasztanak. Berugott embert Finnországban nem láttam, még a kikötő városokban sem, míg viszont a stockholmi kikötő egyik utcájában már az első órában egy földön fetregő részeg munkáson akadt meg a szemem. Az ottani viszonyokra jellemző, hogy a

helsinki-i bíróság jogkörében ez évben egyetlen lopási eset fordult elő s az olyan cselédet, aki egyszer lopott, senki többet fel nem fogadja, mondhatni, hogy társadalmi bojkott alá veszik. A magyar háziasszonyok joggal kívánhatják át hozzánk a finn viszonyokat.

Finnországot azzal a meggyőződéssel hagytuk el, hogy a bájos fenyvesek és tavak országában egy nagyon értékes, boldog és nagyjövője nép lakik, amely kis száma ellenére is nemzeti kiválóságai által kivívja magának országa felvirágzását és a világ népeinek elismerését, sőt tisztelétét.

Gargya Gyula.
(Folytatjuk.)

Illetményrendezést kérnek a segédhivatali tisztviselők

Budapest, szeptember 28. A segédhivatali tisztviselők memorandummal fordultak a miniszterelnökhöz, hogy a kormány tűzze napirendre az illetmények rendezésének

kérdését. A drágaság emelkedése miatt a kisebb kategóriáknál legalább 15%-os fizetésemelésre lenne szükség.

Elszakadt a kötél és három emelet magasságból lezuhant egy munkás

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni büntetőtörvényszéken pénteken tárgyalták *Korányi Nándor* építőmester, *Gyémánt Imre* anyagtartónak, *Vargha József* állványozó és *Hasek József* főpallér bűnyűjét, mert az ügyészség mindnyájukat gondatlanságból okozott emberöléssel vádolta. A múlt évben a DMKE melletti bérpalota építkezésénél a munkások jelezték, hogy az egyik felvonókötél annyira el van gyengül-

ve, hogy könnyen leszakadhat. A vezetők azonban nem vették komolyan a munkások figyelmeztetését s ekkor történt, hogy Szathmáry Sándor munkás az építkezésnél háromemeletnyi magasságból lezuhant, összetörte magát s rá pár napra meg is halt. A tegnapi megtartott főtárgyalás során a védők kérték a bizonyítás kiegészítését, amit a bíróság el is rendelt s a főtárgyalást október 23-ra elnapolta.

Puskával vette üldözőbe a tolvajokat, akik minden éjszaka megdézsmálták a kukoricát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ifj. *Berencsy István* dombrádi gazdálkodó a múlt év végén észrevette, hogy kukoricását esténként dézsmálják. Egy este *Krecsmár* nevű bérlőjével lesben állottak a kukoricásban. Alig szállt le az alkonyat, máris észrevették, hogy három ember súlyos zsákokkal megrakodva el akar osonni a kukoricából. Ifj. *Berencsy* először rájuk kiáltott, hogy álljanak meg, mire a három tolvaj, ledobva a zsákokat, futásnak eredt. Látva *Berencsy*, hogy a tolvajok ügyet se vetnek rá, lekapta válláról a vadászfegyverét s

a menekülők után lött.

A lövés az egyik tolvajt megsebesítette és ez később feljelentést tett *Berencsy* ellen. Ugyanekkor a tolvajok ellen is megindult a bünyűgyi eljárás s a törvényszék mindhármójukat, névszerint *Csobi Józsefet*, *Kovács Józsefet* és *Kovács Istvánt* el is ítélte lopás miatt. *Berencsy* Istvánt pedig felmentették az ellene emelt vád alól, mert ügyében a jogos önvédelmet látta fennforogni a bíróság. Felelősség folytán az ítélő-

táblához került a dolog, de a táblai tanács elrendelte a bizonyítás kiegészítését s az ügy tárgyalását elnapolta.

Beleesett a lekvárba és meghalt

Nyiregyháza, szeptember 28. Vámosatya községben *Simon Péterné Péter* nevű kisfia beleesett egy forró szilvalekvárral telt kádba s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy belehalt.

Légipostaforgalom Budapest-Szombathely között

Budapest, szeptember 28. A postavezérgazgatóság közli, hogy Budapest és Szombathely között kísérletképpen ideiglenesen postalégiforgalom indul meg. A repülőjáratok menetrendje a következő: Indul Mátyásfüldi repülőtérrel 11 órakor, érkezik Szombathelyre 13 órakor. Indul Szombathelyről 15.30, érkezik mátyásfüldi repülőtérre 17.30 órakor.

Olcsó és hosszulejáratu hitel

Földbirtokra: kölcsönt folyósítanak teljes 100% os kifizetéssel 7¹/₂% évi kamattal, 35 évi törlesztésre, garántáltan 8 nap alatt, a föld forgalmi értékének 50%-ig. (Váltó vagy kezes nem kell.) **Földbirtok-vételeket** pénzügyintézetem az érték 50% ig finanszíroz. **Házakra:** 10 évig terjedő kölcsönök 9% évi kamattal! **Építkezési kölcsönöket** 16 évi törlesztésre 8¹/₂% os kamattal folyósítatunk. **Váltó hitelek:** Kereskedőknek, iparosoknak 8% évi kamattal folyósítatunk. **Örökségekre, követelésekre** kölcsönt, előleget folyósítatunk magánpénzből. (Válaszbélyeg küldendő)

Radó Mihály bankbizományos
Budapest, VI. Szondy-utca 11. szám. (Alapítva 1893.)

HIREK

1928 szeptember 29 (Szombat)

Prof.: Mihály. Kath.: M. hály.

Debrecen sz. kir. város köz. üvelődési könyvtára (Déri-múzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Kultúrvasárter 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

Meteorologia: Jólás: Egyelőre még enyhe idő várható, további esőzessel.

— Az „Egységes Párt“ elnöki tanácsülése. Az Egységes Párt elnöki tanácsülése, mely szombaton este tartatott volna meg, a városi közgyűlés előrelátott hosszabb tartamú ülése miatt, szombaton elmarad s a jövő hét folyamán, valószínűleg csütörtökön tartatik meg, a párt igazgató választmányának ülésevel kapcsolatban. Az ülésről külön meghívókkal fognak értesíteni a párt elnöki tanácsának tagjai.

— Éjszakai leves különlegességek a Városház étteremben. Záróra reggel 5 órakor.

— A MÁV nyugdíjasok „Kansz“ választmányi tagjait felhívjuk, hogy szeptember 30-án délután 5 órakor gyűlést tartunk, melyen a választmányi tag urak megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

— A vidéki közönség kedvenc találkozó helye a Városház étterem.

— Tolvaj nőt fogott a rendőrség. A rendőrség őrizetbe vette Murvai Eszter rosvott nőt, aki a közelmultban pásztora után egy ismeretlen férfitől 20 pengőt ellopt. Állítólag egy MÁV alkalmazott boroztatott az egyik kocsmában s tőle lopta el a 20 pengőt.

— Hivatalnok Urak! Diákok! Legényemberek! Havi abnonoma 3 fogás délelőtt, két fogás este 65 pengő étlap szerint a Városház étteremben.

— Rádiószok a m. kir. Operaház rádióon továbbított előadásait igaz gyönyörűséggel csak akkor élvezhetik, ha az operák szövegek könyve kezükben van. Opera szövegek könyvek kaphatók Csáthy egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon: 2-96.

— Színház után irány a Városház étterem. Kitiűnő vacsorák. Nagyszerű új énekes jazz band!

— Mensendick rhythmicus tornára jelentkezni lehet a Zander és vizgyógyintézetben (Füvészkert-utca 4.) mindennap d. u. 3-4-ig. Telefon 980.

— Az Arany Bika tvegtermében és éttermében minden vasárnap délelőtt 11-1 óráig katonazene.

— Figyelmeztetés! Óra, ékszer, ezüstnemű vásárlásnál, javítás alkalmánál ne a régi helyén keresse az Engel László, ezelőtt Lőkövits Arthur és Társa ékszerüzletét, hanem gondoljon rá, hogy azt a megyeháza mellé, Piac-utca 52. szám alá helyezték.

— Kitiűnő, olcsó zóna reggelik a Városház étteremben.

— Női kalap újdonságok legnagyobb választékban megérkeztek a Kalapüzembe. Piac-utca 9.

— Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbuzs üvegezése Sipkovits, Sziv-uten 15. sz. Telefon 356.

— Ma mutatkozik be egy nagyszerű új jazz band a Városház étteremben! Vigság! Móká! Hangulat!

SZINHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Szeptember 29-én, szombaton este:
Orlow, operett.
Szeptember 30-án, vasárnap dél
után 4 órakor: Nászéjszaka, ope-
rett. — Este: Borcsa Amerikában,
operett.

A bor

Gárdonyi Géza háromfelvonásos paraszt-
színháza, felújította a Csokonai-színház
szeptember 28-iki megnyitó előadásán.

A színház új szezonra nyitott ka-
puján fokozott igényekkel lépünk be
ezidén. A debreceni publikum izlé-
séről a megpróbáltatások tizedik
esztendőjére lehullott az inflációs
korszakban feltapadt salak. A régi
műintézet felé ismét azok fordulnak,
akik a tiszta művészet hagyomá-
nyaiban nevelkedtek fel s a háboru-
ban felsarjadt nemzedék is a tradi-
ciók öntudatos, programyszerű fel-
frissítését várja színházától, amely
ebben az évadban ugyyszólván min-
den anyagi gondtól mentesült.

De jubiláltunk is ezen az esten.
Százharmincéves a debreceni szí-
nézet s ez újra arra int: olyan lé-
lekkel kell megtölteni Thália csarno-
kát, hogy áhitattal járja, mint a ma-
gyar nemzeti művelődés templomát.
Felfrissülésért, nemes élményekért
az egész Tiszántul.

Igy talán az alkalomhoz illőbb lett
volna, ha Hunyady László ünnepi
akkordjai, vagy a tragikus páthosz
hagjai vezeték be az évadot, ameny-
nyiben azonban a réges régen né-
külözött Gárdonyival új szellem be-
vonulását akarta beharangozni, úgy
örömmel ismerjük el a szívünkbeli
szakadt nagy magyar próféta ked-
ves, meleg, tiszta és harmónikus ha-
tasokat keltő reprizében is a direk-
ció magasabbrendű törekvéseit.

A jó szándék, ismételjük, minden
elismerést megérdemel, az előadás,
sajnos, már sokkal kevésbé.

Ha valakit vendégeltek vidéken
otthon készített likörrel, az előtt
nem ismeretlen a ma esti Bor za-
mat. Ahogy a házi keverékben kü-
lön lóg a szesz, a cukor és az
esszencia ize, úgy elegyedett az elő-
adásban egységes stílus helyett a
sok divergens elem: igazi művészet
kóklerkedéssel, szivbemarkoló élet-
eleven emberábrázolás a kezdetle-
ges színpadi próbálkozás hamis
hangjaival, realizmus bohózzattal,
népszínmű revükomikummal. Egy
bizonyos: ez az együttes nem képes
tolmácsolni Gárdonyi szellemét s kü-

lön-külön lelki sikokon mozogva
össze nem hangolható.

Érték a régiék játéka volt. Kardoss
Géza igaz elmélyedéssel, mélyre
nyúló művészi gondolat mutatta meg
Baracs Imre örök magyar arcát. Ha-
lassy Mariska méltó partnerképpen
ezuttal is az a számtalan hurok játszó
nagyszerű asszony, akiről csak a
legteljesebb hódolat hangján szólha-
tunk. László Gyula, Thuróczy Gyula
és Halassy Géza mindig abszolút érték a
debreci színpadon. C. apó M. a
a leányos báj üde személyesítője.

Rossz volt, nagyon rossz Gárdo-
nyi híres komikus triász, Göre Gá-
bor, Durbintok sógor s a Kácsa ci-
gány. Tamás Benőnek fogalma sincs
arról, hogyan mozog, beszél s cse-
lekszik egy magyar falusi bíróné, Szi-
geti pedig tulkarrirozta Durbintokot.
Misoga László, aki pedig eredeti gó-
teszk-komikusnak látszik, a cigány
nagyon is ismert típusát maszkban
és játékban Paprika Janesivá törzi-
totta.

Az új tagokról még nem akarunk
végleges ítéletet formálni. Sugár Mi-
hály ügyes naturburs, nem nélkülözi
a humor vénáját sem. Felek Klára
azonban aligha pótolja Hermann
Mancit. Intelligens játékból hiány-
zik a szív. Dinnyésy Rózsának —
amennyiben még kezdő volna, —
még ezután kell megtanulnia a szí-
npadi mozgást és beszédet.

A rendezésnek le kell törnie az
egységes művészi hatás rovására
szüntelen felbukkanó, karzatröhög-
tetésre szánt egyéni mellékhatásokat.

A Bor reprizét Oláh Gábor ünnepi
beszéde előzte meg. Nehány szár-
nyaló költői szó után frappáns szín-
foltokban vetítette a közönség elé a
130 esztendő debreceni színház
históriáját, azt a jámbor óhaját
keltve, bár hivatott tollára vennie ezt
a teljesen elhanyagolt és ismeretlen
kulturáltörténeti fejezetet s pótolná a
komoly feldolgozás hiányát.

Nóth Antal nagy lendülettel diri-
gálta az ünnepi nyitányt.

Végül nem mellőzhetjük el a má-
sik reprizé méltóságát sem. A maga-
sabb régiók neveltségének reprizére
gondolunk, amely futbaimecsek tri-
bünjeinek és külteki tingli-tanglik-
nak üde közvetlenségével tombolt,
ívöltött, cuppogott, ordított és vihá-
ngolt belé az előadásba. Nagyon kér-
jük a mi művészetpártoló főkapitány
urunkat, rendszeresítsen, ha lehet,
odafent állandó és kérelmelhetlen
rendőri felügyeletet. —váry.

Hirdessen a Hajdúföldben!

A mozgósínházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

URÁNIA

Két attrakció egy előadásban!

Römi világháború

Vígjáték 10 felvonásban.
Főszereplők: TOM WILSON, HEINIE
COHCLIN és MYRNA LOY.

Megelőzi:

Isten veled színpad

Történet egy görögről, aki nem hódí-
totta meg a világot 6 felvonásban.
Főszereplők: BARBARA BEDFORD.

VIGSZINHÁZ

Világfilm!

Budapestet megelőzve!

A szezon legmulatságosabb filmje! A
békévilág kedves életére emlékeztet!
Sikerben felülmúlja a „Csákó és ka-
lap” sikerét!

A kis garnizon

Vidám katona életképe 7 felvonásban.
Főszereplők: HARRY LIEDTKE és
HANS JUNKERMANN.

Megelőzi:

Vadászat Brazília ős- erdeiben

(Fawcet ezredes nyomain) 4 felv.
Kisérő: Harold a vendéglőben
bohózat.

APOLLO

Szombat—vasárnap:

Két attrakció egy előadásban

Hula-Hula az öserdő leánya

Hawa-i történet 7 felvonásban.
Főszereplők: CLARA BOW és CLIVE
BROOK.

Megelőzi: Élet vagy halál. Tör-
ténet a vadlovak országából 6
felvonásban. Főszereplők: Jack
Luden.

Épület és butor- vasalások, fournérok

BÉSZLER LAJOSNÁL
Széchenyi-utca 2. szám.

Hirdessen a Hajdúföldben

METEORBAN

Szombaton:

Az utolsó éjszaka

Egy szerelmes hercegnő regénye
8 felvonásban Harry Liedtke,
Lili Damita, Paul Richter és
Verebes Ernővel.

Megelőzik: **Buster kirándul**
és **Pötyike bajt csinál**
bohózatok.

Előadások: 7 és 9 órakor.
Csak felnőtteknek!

METEORBAN

Vasárnap:

A tiltott csókok szigete

Kalandos regény 10 felvonásban
Elga Brink és Georg Alexan-
derrel és

A tollas banditák

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

TESTEDZÉS

Feszült várakozás előzi meg
a vasárnapi Sabária—Bocskay mér-
kőzést. Mind a két egyesület erős
győzni akarással indul a küzdelem-
be, a Sabária itt akarja megszerezni
első pontjait s igazolni azt, hogy a
csapat már túl van a rossz periódus-
sán és újra a régi félelmetes hírvé-
gyűttes. A Sabária érdekes kísér-
letet tesz ezen a mérkőzésen, ugyan-
is kitűnő jobbösszekötőjét Mészáros
centerhali posztjára vonja vissza.
Megkönnyíti a Bocskay helyzetét az
a körülmény, hogy Weinhardt a
sokszoros válogatott kapus nem
játsszik s helyette a sokkal kisebb
kvalitású Rudolf véd. A Bocskay vi-
szont teljesen kompletten áll ki, mert
játsszik már a sérüléséből felgyó-
gyult Dettrich is, akivel a védelem
nagyon megerősödik.

Sok pénzt takarít meg,

ha téli ruha szükségletét már most szerzi be szezon
előtt. Rendkívül olcsó áron vásárolhatja most őszi
öltönyét, felöltőjét, téli kabátját, trenchkoatját, hu-
bertuszát, vadász kabátját, bőrkabátját és esőköpe-
nyét, ugyisintén mindennemű fiu és gyermekruháját,
ooooo   inig nem áll be a hideg.   oooooo

Hajdusági Ruhaáruház

Piac-utca 67. szám.

Elegánsan
butorozott különbejárati szoba kiadó. — Szöllős, Piac-u. 59., II. 5254

Egy
butorozott szoba egytemi hallgatónak kiadó október 1-re. Darabos utca 43. 6997

Szotyori-telep
Kálmán utca 41. számu ház kiadó, kerttel. 6995

Főiskolai
hallgatónak butorozott szoba kiadó. — Thali Kálmán u. 3. sz. 1021

Központban
külön bejárati nagy száraz és tiszta butorozott szoba egy vagy két ágyval uri családnak október 1-től kiadó. Cim: Városház utca. 6995

Butorozott
szoba, parkettes, főiskolai két hallgatónak kiadó ágy nemű nélkül. József kir. herceg-utca 35., I. emelet balra.

Központban
csinosan butorozott különbejárati szoba fürdőszobával azonnal kiadó. Értekezni Fischer cipőüzlet, püspöki palota. 5222

Egy
szoba kis családnak kiadó, október 1-től Arany János utca 45. 5232

Kiadó
azonnalra központban egy vagy két ur részére szoba fürdőszoba használattal, télen központi fűtéssel. Cim a Fügetlen Ujság kiadóban. 5217

Különbejárati
butorozott szoba kiadó. Homok utca 17. 1044

Kiadó
utcai butorozott szoba, fürdőszoba esetleg konyahasználattal. — Piac utca 10. II. 2. 1045

Egy
vagy két butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással dr Széll, Király utca 5, II. em. Telefon 981 6970

Különbejárati
butorozott szoba kiadó Bundi u 15, II. lakás. 5133

LAKÁS KERESLET

Egy lakótársnő
kerestetik. Cegléd-utca 5. szám alatt. 5244

Állami
tisztviselő keres külön álló vagy előszobás butorozott szobát fürdőszoba használattal. Szíves ajánlatokat „Állandó lakó” jeligére a kiadóhivatalba kérem. 5244

Keresünk
központi fűtéses különbejárati butorozott szobát. Cimet a Hajdúföldhöz kérünk. 6990

ÜZLETEK

Uj
üzlethelyiség kiadó. — Hentesnek, mészárosnak alkalmas. Klór, Boldogkert, Gázgyár-utca 4. szám. Telefon 6—30. 5224

Egy
üzlethelyiség kiadó. — Homokkert u. 87. sz. 5229

Egy
autó garage kiadó. — Miklós 40. 6974

Műhely
vagy raktárnak kiadó utcai pince Deák Ferenc u. 6. 5248

Forgalmas
helyen üzlethelyiség 3 kirakattal és berendezéssel azonnal kiadó. Fischer, Dégenfeld tér 2. szám. 7016

Korcsma
berendezéssel, lakással azonnal átadó. Külső-vásártér 9. 5245

Egy
jó forgalmu borbélyüzlet jutányosan átadó. Érdeklődni lehet Szechenyi utca 14. sz. trafikban. 6956

ELHELYEZKEDÉS

MINDENES
főzőnőt kis családnak csakis jó bizonyítvánnyal elsejére felveszek Miklós-utca 21. szám. 6993

KIFUTÓLEÁNY
felvétetik Szilágyi kézimunkaüzlet Szechenyi 1. 5258

ÜGYES
kifutó fiu azonnal felvétetik. Divatruház, Csapó-u. 26. 5251

MINDENES
főzőnőt feveszek, Rényi, Miklós-u. 4. 5249

Kifutóleány
fevétetik Szedlák és Vámos, Piac 28. 7019

15—16 éves
leányt keresek gyermektelen család könnyű házimunka elvégzésére. Bihari utca 4. szám, Vágóhid felé. 7013

Egy
magános nő házmesternek felvétetik. — Görbe utca 13. 6999

Kocsis
kerestetik január 1-re, kinek fia a tehene gondozását külön fizetésért végezné. Gazd. népiskola. Mikepércsi-ut 10. sz. 7021

Egy
masamód tanulóleány felvétetik. Lolo kalapszalom. Battyhányi-u. 2. sz. 7007

MAJOROS
felvétetik. Értekezni Festi-utca 61. szám. 6996

ÉLELMES
férfi magas fizetéssel sütemény elárúsítónak felvétetik. Farkas. — Pásti-u. 6. 1043

IRNOK
bel- és külszolgálatra felvétetik azonnalra, — pénzfizetés és számlákra. Pályázat írásban adandó be Bercsényi-utca 43. szám. 6980

Szakácsné
hosszabb bizonyítvánnyal, ki zsidó háztartásban volt, jelentkezzen. Piac u. 69., börtöndüzetben. 5223

Majorost
október hó elsejére keres Pécsi, Batthány utca 16. 5235

Kéziasszonyok
felvétetnek, Kossuth u. 33. 6972

Csizmadia-
segédet keres jó munkást Zeke. Kar utca 22. 6978

Gyermekszertető
fiatal bejárónőt jó bizonyítvánnyal egész napra keresünk okt. 1-re. Timár u. 17. sz. 3-ik lakás. 6972

Cipészsegédet
keresek vegyes munkára. Teleky-u. 41. sz. 6972

Kiszolgálásért
központban adok egy szobás lakást magános nőnek Cim Városház alatti trafik Piac utca. 1034

Gazdaságba
ajánkozik jan. 1-ei belépésre földmives iskolát végzett 40 éves nős, kiscsaládos, szerény igényű egyén, kisebb gazd. szerszám javításokat elvállalok. Kötő bizonyítványokkal rendelkezem. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 985

Megbízható
kaucióképes férfi pénzbeszedő vagy raktárnoki állást keres. — Cim a kiadóban 1016

Főznitűdó
mindenes éves bizonyítvánnyal kerestetik. Kálvintér 13. I. em Dr. Báthory. 6976

ELLÁTÁS

Szép
butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó a központban. Iskola utca 8. 6977

KERESLET

Főtéri
férfi és hölgyfodrászüzlethöz azonnalra tartsat keresek. Telefon: 5—78. 5242

Hatszáz pengő
kölcönt keresek, kezesnek ingatlana van. Ajánlatot „20%” jeligére a kiadóba kérek. 6986

AJÁNLAT

Elismert
legjobb módszer szerint francia órákat adó, órákonyvelést vállalok. Cimet kérem a Debreceni Újság kiadóhivatalába. 6981

Zongorázni
akadémiai módszerrel tanítok. Magyar nótát hat hónap alatt, villamos megterítem. Péterfia 80, keresztéppület. 6989

Angol és francia
nyelvtanítás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás útján tanítanak (háznál is) Dr Fejes nyelviskola, József kir. herceg utca 12. 5255

Zongoratulajdonosok
figyelmébe! Az Operaház művészeinek zongorahangolója hangolást és javítást vállal. Cim: Angol királyi szálloda, Hermel József, a portásnál. 5338

Német
órákat adok jutányosan. Az órán nemet társalgás. Thaly Kálmán u. 12. 5252

Tengerigőré
ezer mázsára kiadó. Cim Péterfia 50. 1042

Zongoraórát
adok. Gyakorlást engedek, Bővebbet Verbeczy utca. 2. Cipőüzlet. 7026

Borotválás 20 fillér,
hajvágás 30, Fazonra 40, Babivágás 40. — Miklós utca 53. Toma. 7006

Több évi
gyakorlattal bíró apólonő masszírozást vállal, házakhoz megy. Gerébikert, Kondor u. 2. 5246

Német nyelvtanítás.
Magas társalgási német nyelvből ugy kezdőknek, mint haladóknak jutányos áron alapos németórát adok. Kivánatra házhoz is elmegyek. Ernyeyné, Rákóczi u. 36. 5134

Zongorahangoló
Gärtner, Szechenyi u. 15. szám 5162

OCSÓBB LETT A SERTESHUS!
Egy kiló tövises vagy karaj 2.60. Egy kiló sódar csont nélkül 2.60. Egy kiló sódar csonttal 2.40. Egy kiló vékonyoldal 2.00. Egy kiló bőrös hus 1.40. Egy kiló köröm 0.80. Takács hentesnél, Városi bérház, Simonffy u. 6751

Zongora
órákat ad régi praxisal bíró tanárnő. Kivánatra zenedében vizsgát. Magyar nótákat is tanít nagy eredménnyel, jutányosan. Cim a kiadóban

Szappanfőző szodát
mégis a régi árban kaphat október 31-ig utalvány nélkül a Belvárosi Fésztékában, Hatvan u. 2. 5201

Három
uriember kitűnő ebédkosztot kaphat bentékezésre. Jósáné, Bgthiányi 11. 1036

Őszi
és téli nőikabátok megérkeztek a Magyar Köztisztviselők ruházati osztályába. Vár u. 1. szám. Köztisztviselőknek és nyugdíjasoknak 6 haví hitelt nyújtunk. 5228

Egyedül álló
helybeli iparvállalat öt környékbeli megyében jól bevezetve, forgalmának nagy része kész pénz „Részvénytársaság” alapon átadó, esetleg bérbeadó. — Szükséges tőke az átvételhez és a további vezetéshez cca 40 000 pengő. — Édeklődés „Készpénz vállalat” jelge alatt a kiadóba. 1038

1 pengőért
régy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Zálogház
Hunyadi-u. 14. előnyös kölcsönöket folyósít mindenféle tárgyakra és árukra. 4917

Kárpitos
szaküzlet Piac utca 44 udvarban. Kész áruk és javítások legjobb beszerzési helye Varga József Telefon 16—54 6712

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmánnál volt Sziv utca 14. 967

VÉTEL

Megvételre
keresek nagy varrógépet. Gacsárdi, Timár utca 55. 5247

Rövidzongorát
vagy pianinót megvételre keresek. Ajánlatokat ár és gyarmány megjelöléssel a kiadóba kérek. 1035

Csirkebuzát, ocsut
magas áron veszek. „Hortobágy” malom, lisztüzlet. 5124

Használt
kaptafát megveszen — Balogh László Nép-ház Pincelakás 1011

INGATLAN

50 HOLD
sárkuttanyai szántót az evangélikus egyház egy évre haszonbérbe ad. Írásos ajánlatok 10% bántópenzzel október 5-ig adandók be dr. Julow Jenő egyházi ügyésznél Piac 40. 7015

HÁZ
eladó Nyilas-telep. — Munkás-utca 10., kedvező fizetési feltételekkel Kölcsonos Segélyzőben. 7012

GYÜMÖLCSŐS
kert szoba-konyha pajtával Boldogkertben kiadó. Értekezni Hunyady-utca 12. szám. 7014

KÖNTÖSKERTBEN
konyhakertészetre előrendű fekete föld háromezer kettőszáz négyszögöl gyümölcsösrel azonnalra eladó. Dezső Kossuth-u. 16. 7001

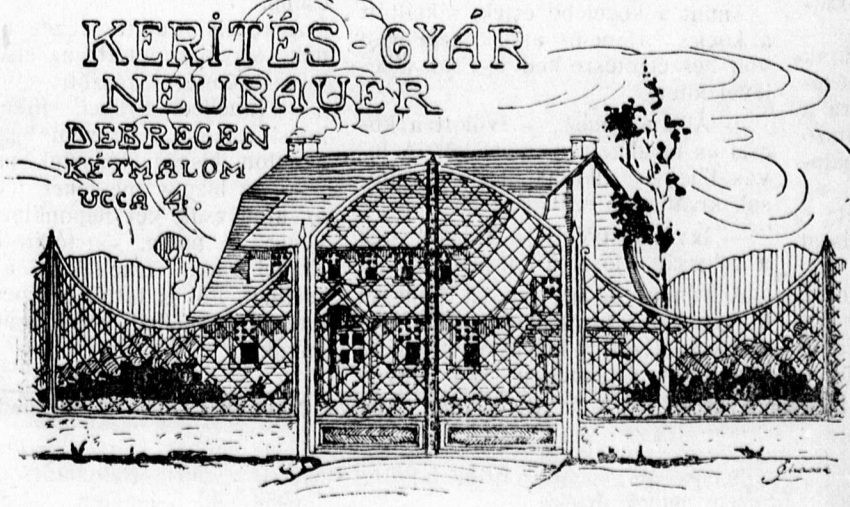
HATSZÁZHETVEN
holdas tanyásbirtok Bihar megyében, 28 jármosókök, 24 ló, 350 juh 400 sertés, 35 heverőmarha, 2 bivaly, cséplőgép traktor, többfélevel ötszáz ezer pengőért azonnali átvételre eladó. Felárát rajta hagyom. Dezső Kossuth-utca 16. 7000

HASZONBÉRBE
adó 40 hold farscsikai tanyásbirtok. Értekezni lehet dr. Ticz János ügyvédnél Piac-utca 70. szám. 7003

ONDÓDON
2 katasztrális hold föld jutányos áron eladó. — Megvehető Máté ingatlanirodában Piac-u. 30. 7022

A Bánkon
21 hold föld eladó. Értekezi Mester u. 29. 1037

Földet
bérbe keresek 30—50 holdig. Ajánlatot kérnek Hajvan-utca 22. 1003

ELADÁS

Diákok!

Csaknem új százötven pengős öltönyök felöltő alacsony vékony alakra harmadron eladók. Eötvös utca tizenhat. 6995

30 fillér

jóminőségű buza kenyérliszt Horváth liszt raktárában, Dégenfeld tér 1. Korpa, darák, terménycikkék legolcsóbb árban. 7002

MUST

édes uradalmi 1 liter 90 fillér. Némethi, Timár-utca 31. Közismert Hullaház. 7017

Egy

komplett telitopalya háló, kevésbé használt, elköltözés miatt sürgősen eladó. Baross-utca 14. 6983

Szalagarnitúra

nagy tükör, eladó. — Hatvan u. 1. sz. I. kapu I. 47. ajtó. D. u. 2—4 óráig. 1041

Komplett

háló, ebédlő, konyhabutor és konyha felszerelések eladók. — Rochlitz Darabos-u. 21 délelőtt 9-től fél 12-ig, délután 3-tól 5-ig. 5240

Szalagarnitúra

két nagy tükör eladó. Hatvan-utca 1. sz. I. kapu I. emelet 47 ajtó. Délután 2—4-ig. 5250

Egy

antik garnitúra, komplett konyha berendezés eladó. — Értekezhetni: Komlóssy-ut 12. délután 3—5-ig. 5253

Egy antik garnitúra komplett konyha berendezés eladó. Értekezhetni Komlóssy ut 12. d. u. 3—6-ig. 6997

Vendég-utcán

három szobás cserepes ház azonnali beköltözésre olcsón eladó. Dezső, Kossuth-utca 16. 6984

Egy

jó karban levő kis Singer varrógép eladó. Csapó utca 47., ajtó 4. 7004

Egy

komplett telitopalya háló, kevésbé használt, elköltözés miatt eladó. Baross utca 14. 7008

Egy

antik garnitúra, komplett konyhaberendezés eladó. — Értekezhetni Komlóssy ut 12. d. u. 3—6-ig.

Küllő

szekér, kocsikerékhez félkészén olcsón eladó. Neuländer, Erzsébet u. 28. 5219

Kályha,

2 darab, folytonógő, olcsón eladó. Neuländer, Erzsébet u. 28. 5218

Télikabát

11 éves fiúnak és felnőtt férfinak eladó. — Piac u. 69., bőrdendőüzlemben. 5224

Eladó

háló, ebédlő, börgarnitúra, nagy tükör, antik komót, plüss dívány, hencser, több butorok Széchenyi-u. 8. Szentpéteri. 6142

eredeti amerikai gyártmány, kitűnő karban olcsón eladó. Késes u. 32. 4774

Építkezéshez

használt fa- és cserépanyagok, ajtók, ablakok olcsón eladók. — Cim a kiadóban. 5237

Zongora

eladó. Eötvös 15. Megtekinthető d. e. 10—3-ig. 6952

Házhelyek a Monostorpályi- és gróf Vécsey-utca sarkán elterülő nagy szőlőingatlanból még néhány ház hely eladó. Érdeklődők a ház helyek ára, valamint az előnyös havi fizetési feltételekről felvilágosítást nyerhetnek a tulajdonosnál. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-u. 8.

RÁDIÓ

4 és 3 lámpás, igen olcsó árban komplett telepekekkel felszerelve eladó. Megtekinthető Vendég-utca 54. szám alatt (5-ik ajtó). 1002

Styria

kerékpár, kitűnő karban, eladó. Kossuth-utca 59.

Eladó ház!

kétszoba, fürdő, üvegerenda, konyha, kamara, melléképületek, gyümölcsös. Honvédtemető u. 17. 1026

Kifűző kályha

40 pengőért eladó. — Meidinger rendszerű erős fűtőképességű, Hatvan utca 64 Holb vendéglő. 1024

Cukorrépa

ötszáz mázsa, Bajonta állomástól októberi szállításra eladó Ajánlatot kér Sándortanyai gazdaság Bajonta, Bihar megye. 957

Onossay utca

17 számú ház, üzlethelyiséggel és pénztárazati teherrel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet Kossuth u. 8.

Virágcserepek és ablakszárnyak eladók. Kossuth u. 59.

Potom olcsó árú szüretelő kádak, préssek, daráló eladók. Széchenyi u. 22 5210

Néhány

vaggon új tengeri eladó. Góré adok. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában 1031

Zongora jó karban levő sürgősen eladó Miskolcznál, Böszörményi ut 2/a II. emelet. 1020

VEGYES

Monogramhimző szalon dr Szűcs Andorné Szent Anna u. 6. Telefon 670 4809

Melyik

nemes szívű hölgy vagy ur segítene önállósítani egy minden információt kibíró 26 éves törekvő izr. fiatalembert? — Jelige: „Hálás lesznek 5000”. 5200

Beírások

gpermeke szemét vizsgáltsa meg szemorvossal Löbl látszeresz 4772

Szerdán

délután Nagy szűcsnél valaki véletlenül elvitte egy ridikült. Kérem az illetőt ugyanoda beadni, mert kellemetlenségei lesznek. 5329

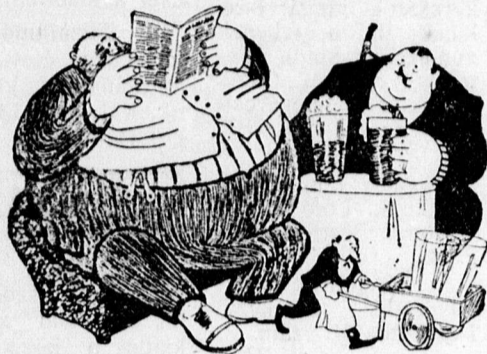
Vivóiskolamat

okt. 1 én Simonffy u. 12 szám alatt megnyom. Beiratkozás naponta 5—7-ig Sinay.

Etegapóolás.

Egy intelligens gyermektelen házaspár olyan magános öreg urasszonyt magához venne, kinek senkije sem volna, hol gondozást, nyugodt otthont találna, ha megfelelő vagyonnal rendelkezne. Cim a kiadóhivatalban megtudható. 7027

KÜLFÖLD HUMORA

NAGYFOGYASZTÓK

— Azt olvasom itt, hogy városunk sörfogyasztása rendkívül megcsappant.

— Igen? Vajon melyikünk beteg? „Berlingske Tidende.”

Hordók,

butorok, fasajtó eladó. Hatvan utcai kert, — Halastó utca 10. sz. 7011

Egy

teljes betonáru gyári berendezés eladó. — Ónodi Testvérek, Ujfehértó. 7024

Boroshordók

eladók. Teleki utca 35 7005

Ezerjó

fajtszta 2 éves gyökerező szőlővessző eladó. Fajborok magasfokúak literenként is a legolcsóbb napinapin Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett.

Eladó

tengeriszártéppő. Érdeklődni lehet végette Ferenc József-u. 9. 5257

HAJDUFÖLD REGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Irtá: GYULA DIÁK

(23)

Aztán elköszönt nagy tisztességgel és fáradtan ballagott tovább. Most már tudta, hogy az a dombsor, amely nyugaton emelkedik az égnek, a Hunnsrück. — Bágyadnan, liúktető halántékkal, meg-megpihenve botorkált előre. Már nem is igen nézte hova lép. Szinte csak a feje húzta előre. S az az öntudatlan, ösztönös vált akarata, mely Tokajtól való elindulása óta belegyökerezett a lelkébe s mely éjjel-nappal azt hajtogatta: előre!

Déltájt mégis csak elérte az első dombhullámokat s amikor az erdőség első fáit betakarták s érezte, hogy most már védik a zöld lombok is: cserben hagyta ereje. — Kiszáradt torokkal, cserepes ajakkal és valami nagy, fáradt közönnyel a szívében heveredett le egy fa tövében. S ahogy lendült, elnyomta az álm. Döngő méhek röpködtek körülötte, hangyák másztak a kezén, arcán, de mindezt nem érezte. Aludt álm nélkül. S a madarak halkabban füttyörésztek, a fák csöndesebben

suttogtak. Vigyázott rá az Isten...

A kirschlagi koldus.

Bingen felől nehéz postakocsi kanyarodott; arra az utra, mely a Hunnsrück erdőségein át Kirchschlag, Thronecken falvakat érintve, Trier felé visz. A négy, erős ló megfeszült inakkal húzta a nehéz járművet, mely egyre keservesebb nyirkossággal haladt a mindig jobban emelkedő uton.

A Hunnsrück zöld, erdős dombvonala lassan közeledett s a kocsis ostorral, szóval, szidással, dicsérettel ösztöklélte izzadó lovait. Ha egy-egy tanya előtt ment el a batár, vidáman húzta elő a kocsis a féltve becézett ezüstös kürtöt s jókedvű melódiákat játszott rajta. S messze a kocsi mögött, a lapály láthatárán egyre homályosabban, ködbeveszően csillogott a Rajna csíkja.

Az utasok — komoly német urak és jókedvű dámák — gyakran nézgettek elgondolkodó arccal arra a hallgatag, fiatal asszonyra, aki látszólag lélek nélkül ült a helyén. Tekintete újra és újra végigkutatatta az ut mentét, a földeket, erdőket s néha-néha egy-egy sóhajással könnyített magán.

Kora reggel óta uton volt a kocsi. Bingenben felvette a Mainz felől jött postakocsi utasait s most Kirchschlag felé igyekezett. A lovak prüsszölgve

izzadva húztak, a kocsis pipázott s az utasok lassan-lassan beleuntak mindenbe és ásitozva unatkoztak.

Délután 3 óra járhatott az idő, mikor a kocsis kinyújtotta karját és előre mutatott. Az uton a kocsi előtt valami vándorlegényféle, avagy talán koldusember bóklászott fáradtan, csendesen megadással. Mivel az ut meredeken emelkedett s a kocsi is csak lassan haladhatott, jó ideig figyelhették a szegény, mezitlábos vándort, aki dülöngve ballagott az ut oldalán. Néha leült az ut szélére, aztán megint megemeberte magát és elindult, de bizony csakhamar újra kidült.

Félóra alatt utólérték. Rongyos ruhájú, fekete arcú, borostás képű ember volt, a szeméi talán betegségtől vagy a kimerültségtől lázas fényben égtek és tagjai reszkettek.

Amint a közelébe értek, rákiáltott a kocsis. Hanem annak nem igen volt beszélgetésre kedve. Csak a fejével intett.

— Álljunk meg, — szólott a kocsis és meghúzta a gyeplőket. A lovak lihegve állottak meg s az utasok kíváncsian szállottak ki.

— Igyál testvér!! — kínálta oda a kulacsát a jósvü kocsis.

A vándor pedig hosszú, hosszú kortyokban ivott s aztán hálás szemekkel nézett a legényre. Néhány töredezett, értelmetlen szó ugyan

elhagyta az ajkát, de azokból nem sokkal lettek okosabbak az utasok. Érdeklődve, szánakozva beszélgettek róla, valami alamizsnát is összeadtak s aztán tanácskozni kezdtek ott az ut közepén. A csavargónak látszólag már jártányi ereje sem volt. Csak feküdt mozdulatlanul a kocsi mellett, nagy szeméi szomorú tétovázással jártak körül, de minduntalan megpihentek a szótalan asszonyon, aki valami kínos, fájdalmas, megértő tekintettel nézett a reszkető ember szemébe. Az alamizsnát gyűjtő utasember éppen az asszony elé állott, az pedig egy aranyat dobott az eléje tartott kalapba. Tágranyilt, csodálkozó szemmel nézték valamennyien ezt a bőkezű adakozást, össze is sugtak s az asszony elpirult. És a vándor szeméből forrón buggyant ki két könnycsepp.

A kocsis vetett véget a jelenetnek. Magához intette az első pár lovaslegényét s rászólt:

— Emeljéd, Franci, föltesszük a kocsi tetejére. Itt nem hagyhatjuk az uton, hiszen elpusztul magában.

— Az bizony meglehet, mert ezen az uton csak két naponként döcög végig a posta, — tódította meg Franci s már emelték is a szerencsétlent. Föl is tették a kocsi lapos tetejére, a málhák közé, azután elindultak.

(Folytatjuk.)